

KAM ŽELIMO?

UVODNIK

Mag. Blaž Kavčič, predsednik

Kadar ne vemo kam želimo, je vsaka pot lahko dobra. Tudi slovenska politika veliko govori in piše o strategijah, posebej o izhodni. A tisto, kar je premalo jasno izpostavljeno, je cilj. Potrebujemo z vsemi deležniki oblikovano soglasje o ciljni družbeni strukturi, ki jo želimo doseči in ohranjati. V množici kvalitativnih in kvantitativnih kazalcev je najbolj pomembna opredelitev glede končnega »produkta« - kakšna naj bo razslojenost, odnosi med deli družbe in odnosi med družbo in okoljem. Globalizacijski proces je v povezavi z globalno družbeno-gospodarsko krizo zelo jasno izpostavil temeljno dilemo: »Ali bomo poskušali spremeniti trend oblikovanja dveh družbenih slojev - elite in ostalih, ali pa bomo s svojimi dejanji in opustitvami podprli navedeni trend?«

Državni svetniki smo v dokumentu o vzrokih gospodarske krize, ki smo ga koncipirali že jeseni 2008 in potrdili na plenarnem zasedanju v začetku leta 2009, opozorili na temeljna družbena neskladja na globalni, nacionalni in osebni ravni. Tezi o neoviranem optimalnem delovanju trgov, ki bodo sami po sebi vse uredili in teza o tem, da sistem parlamentarne demokracije deluje preko političnih strank optimalno, brez demokratičnega deficita, sta dokončno padli. Teoretično podlago za to trditev lahko najdemo tudi v teoriji o trgih z asimetričnostjo informacij - Stiglitz, Akerlof, Spence - za katero je Stiglitz leta 2001 prejel Nobelovo nagrado.

Znanj in spoznanj tujih in slovenskih strokovnjakov o vzrokih družbeno-gospodarske krize in o temeljnih smereh razreševanje krizne situacije je dovolj. Bolj je vprašanje, ali bomo znali zgraditi na osnovi dovolj jasnih blokov znanja nek inovativen model, pristop, ki bo ponudil družbeno vzdržno pot v nov družbeni dogovor. Razvoj bo trajosten ali pa ga ne bo! Ciljna družbena struktura pa bo morala temeljiti na močnem, ustvarjalnem in motiviranem srednjem razredu. Ne bomo se mogli zatekati v zgodovinsko izčrpane modele socializma, a tudi kapitalistični družbeno-gospodarski model bomo morali razumeti bolj strukturirano. Revolucionarne zamisli o družbi brez denarja in lastnine bi utegnile

imeti neslutene in neželene stranske učinke, ki bi utegnili zasenčiti zamišljene prednosti.

Na današnji stopnji razvoja nujno potrebujemo delovanje gospodarskih kategorij in mehanizmov kot so denar, lastnina, prihranek, dobiček, delnica, obveznica, zavarovanje, borza itd. Na drugi strani pa si ne moremo zatiskati oči pred dejstvom, da je t.i. neoliberalni družbeno-gospodarski model v zadnjih desetletjih promoviral delovanje prostega trga in mehanizma »nevidne roke«, v realnem življenju pa je vse bolj izrazito in načrtovano prihajalo do omejevanja delovanja trgov s strani transnacionalnih monopolov in oligopolov. Elita se oži in krepi. Elito sestavljajo vplivni posamezniki, ki krožijo po vodilnih funkcijah v politiki in gospodarstvu in jih najdemo v vrhovih finančne industrije, orožarske industrije, farmacevtske industrije... Tisto, kar je pri tem najbolj zaskrbljujoče, je vrednostni sistem članov elite, ki očitno še vedno v ospredje postavlja kopičenje privatnega dobička na škodo propadanja družbenih in okoljskih struktur. Kar pa me navdaja z optimizmom, je večinsko izraženo opredeljevanje državnih svetnikov za trajnostni razvoj in za uresničevanje ustavne vloge Državnega sveta kot strankarsko nepodrejenega korektorja vsebinskih in zakonodajnih političnih odločitev.

IZ VSEBINE:

stran 2

Ustavno sodišče

Razveljavljen del Zakona o verski svobodi

stran 2-3

Odložilni veto

Udeležba delavcev pri dobičku
Ustanovitev občin Ankaran in Mirna
Upravljanje kapitalskih naložb

stran 3

Zakonodajne pobude

Zakon o detektivski dejavnosti
Zakon o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije

stran 5

Gostujoče mnenje

Dr. France Bučar in dr. Vid Pečjak
o posamezniku v sodobni družbi

stran 10-13

Aktualno

Boj zoper socialni dumping
Ogroženost socialnih temeljev kmetijstva
Svet za inovativno družbo pričel z delom
Prodaja lastniških deležev v NLB

stran 13-15

Razprave

Kakšne pokrajine potrebujemo?
Kje so meje gospodarske rasti?
Gozd in les- razvojna priložnost Slovenije
Zagovorništvo starejših

stran 15

Civilna družba

Leto 2011- evropsko leto prostovoljstva

Mag. Blaž Kavčič nadaljuje s predsedovanjem Državnemu svetu Republike Slovenije

Na 27. redni seji je bil ob izteku prve polovice IV. mandata za predsednika ponovno izvoljen mag. Blaž Kavčič, za podpredsednico pa Lidija Jerkič. Mandat svetnikov je petleten, a poslovnik določa, da se predsednik in podpredsednik ter predsedniki, podpredsedniki in člani komisij volijo za dobo dveh let in pol, so pa lahko ponovno izvoljeni na to funkcijo. Kandidate predlagajo interesne skupine Državnega sveta.

Ustavno sodišče razveljavilo del Zakona o verski svobodi

Ustavno sodišče je na predlog Državnega sveta 15. aprila razveljavilo določbe Zakona o verski svobodi, ki določajo pogoje za registracijo verske skupnosti ter duhovno oskrbo v zaporih in bolnišnicah in govorijo o zaposlovanju duhovnikov. Odločilo je, da je ureditev registracije, ki omogoča pridobitev statusa »registrirana verska skupnost« pod pogoji, da ima verska skupnost najmanj 100 polnoletnih članov, ki morajo biti bodisi državljani bodisi stalni prebivalci Slovenije, ter da najmanj zadnjih 10 let deluje v Sloveniji (oziroma je v svetu prepoznavna več kot 100 let) v neskladju s pravico verskih skupnosti do svobodnega verskega delovanja v povezavi s svobodo združevanja. Država lahko verskim skupnostim zagotavlja potrebna finančna sredstva za opravljanje te oskrbe v obsegu in na način, ki nista v neskladju z načelom o ločenosti države in verskih skupnosti. Ustavno nedopusten način zagotavljanja podpore je, če država zaposli duhovnike za opravljanje verske službe v zavodih za prestajanje kazni in bolnišnicah. V neskladju z načelom o ločenosti države in verskih skupnosti namreč izpodjeda avtonomijo verskih skupnosti in njenih duhovnikov, hkrati pa povzroča simbolno istovetenje države z vero.

Zakon mimo socialnega dialoga

Državni svet je 26. maja z 22 glasovi »za« in 8 »proti« sprejel odložilni veto na Zakon o udeležbi delavcev pri dobičku. Ta ob ponovnem glasovanju 18. junija ni dobil zadostne podpore poslancev.

Zahtevo za odložilni veto je vložila Interesna skupina delodajalcev zaradi izrazito negativnih družbenih učinkov obvezne delitve dobička, ki bi posledično ustvarila nekonkurenčne gospodarske pogoje. Medtem ko so bili delodajalci s prvotnimi predlogi vlade, ki so temeljili na prostovoljnosti, zadovoljni, sprejeti zakon ne bi bil več sredstvo za motivacijo zaposlenih temveč dodaten socialni korektiv. Državni svet je v obrazložitvi pod vprašaj postavil tudi spoštovanje ustavnega načela sorazmernosti zakona, ko gre za poseg v pravico do lastnine. Proti odložilnemu vetu se je izrekla Interesna

skupina delojemalcev, ki je, nasprotno, menila, da je v Sloveniji treba krepiti zavest o potrebi po delitvi dobička med delavce. V razpravi so opozorili še na škodljivost zakona za konkurenčnost, kritizirali delo vlade, ki bi v kriznih časih morala delovati manj v prid delitvi ustvarjenega in bolj ustvarjanju novega, opozoril so na izogibanje delitvi dobička med delavce in na vse nižjo raven socialne kohezije v družbi.

Odložilni veto za ustanovitev novih občin

Državni svet je 6. aprila z 19 glasovi »za« in 4 »proti« sprejel odložilni veto na novelo Zakona o ustanovitvi občin ter o določitvi njihovih območij. V razpravi so izpostavili pomen ohranitve enotnega občinskega prostora, ki je zaradi Luke Koper v širšem gospodarskem interesu. 22. aprila je v Državnem zboru za vnovično potrditev zakona glasovalo le 45 poslancev.

Predlagatelji s prvopodpisanim Borisom Popovičem so opozorili, da ustanovitev občine Ankaran predstavlja parcialno rešitev in ne celovitega reševanja neustavnosti Mestne občine Koper. Menili so še, da občina Ankaran ne ustreza kriterijem za ustanovitev, poslabšal pa bi se tudi položaj italijanske manjšine. Opozorili so še na nesmiselnost nadaljnje drobitve občin.

O upravljanju kapitalskih naložb brez referendumov

Potem ko je Državni svet 23. aprila sprejel odložilni veto na Zakon o upravljanju kapitalskih naložb RS in ga je Državni zbor 3. maja z 48 glasovi »za« in 29 »proti« še drugič potrdil, je skupina državnih svetnikov na 18. izredni seji zahtevala, naj o korporativni usodi državnih podjetij odločijo še volivci. Državni svet s 15 glasovi »za« in 15 »proti« referendumu ni izglasoval.

Zakon je več mesecev vznemirjal strokovno in politično javnost. Skupina svetnikov s prvopodpisanim Bogomirjem Vnučcem je že aprila ob sprejemu odločilnega veta menila, da zakon ne zagotavlja strokovnih mehanizmov za učinkovito gospodarjenje s kapitalskimi naložbami države. Z njim naj bi se odgovornost za upravljanje prenesla z vlade na agencijo. Predlagatelji so menili še, da gre za vprašanje upravljanja s strateško pomembnim državnim premoženjem, od katerega bi lahko imele koristi sedanje in prihodnje generacije upokojujencev. Izrazili so prepričanje, da je predlagana ureditev v nasprotju s smernicami OECD, predvsem z načelom odgovornosti in preglednosti. Da naj zaradi članstva Slovenije v OECD glasujejo proti referendumu, je svetnike pozval tudi predsednik vlade Borut Pahor. Med tem, ko je del svetnikov vztrajal, da je pravi namen zakona, da omogoči netransparentno zadnjo fazo privatizacije državnega premoženja, so nasprotniki referendumu izpostavili pomembnost zakona, ki med več rešitvami prinaša najboljšo.

V zakonodajni postopek vložena novela Zakona o detektivski dejavnosti

Potem ko so državni svetniki 12. marca podprli odločilni veto na novelo Zakona o detektivski dejavnosti in so poslanke in poslanci 26. marca s 47 glasovi »za« in štirimi »proti« novelo ponovno izglasovali, je Državni svet 12. maja v zakonodajni postopek vložil novelo Zakona o detektivski dejavnosti.

Temeljni cilj predloga je spoštovanje Ustave Republike Slovenije, ki v 11. členu določa kot uradni jezik slovenščino, in zagotovitev varstva potrošnikov skladno z 2. členom Zakona o varstvu potrošnikov. Državni svet je predlagal, da je za opravljanje detektivske dejavnosti potrebno znanje slovenskega jezika. Črtanje točke o znanju slovenskega jezika je bilo nepotrebno, saj Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta o storitvah na notranjem trgu določa, da se v jezikovno raznolikost in ureditev držav članic ne posega.

Predlog novele Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije

Državni svet je 7. aprila v zakonodajni postopek vložil predlog novele Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije. Predlog je Državni svet vložil po neuspelem odločilnem vetu na zakon, ki je bil izglasovan z minimalno poslansko večino, sledile pa so številne javne kritike. Poslanci na julijski redni seji predloga novele niso podprli.

Predlog bi odpravil spremembe, ki jih je uvedla zadnja sprejeta novela, in sicer, da se uvede nadzor Državnega zbora nad delom Sklada, da se vrne Skladu sredstva iz koncesijskih dajatev od državnih gozdov ter odpravi neenako obravnavanje občin, da se ohrani lastništvo Republike Slovenije na nezazidanih stavbnih zemljiščih, ki so sedaj v upravljanju Sklada, da se okrepi sodelovanje med Skladom in Zavodom za gozdove Slovenije, ter da se ohrani kadrovska ureditev Sklada in Zavoda za gozdove Slovenije.

Problem presaditve organov ostal nerešen

Državni svet je 20. januarja na pobudo državnega svetnika Petra Požuna sprejel novelo Zakona o odvzemu in presaditvi delov človeškega telesa zaradi zdravljenja. Poslanci so 23. aprila z 11 glasovi »za« in 48 »proti« predlog zavrnili.

Predlog bi uzakonil domnevno privolitve, s čimer bi se lahko vsakogar smatralo za darovalca organov, če se ne bi izrecno opredelil proti. Z zavrnitvijo je bila zakonodajna pot novele zaključena, a nerešen problem pomanjkanja organov za presaditev.

Predlog za izboljšanje sistema subvencioniranja študentske prehrane brez podpore poslancev

Čprav je vlada predlog novele Zakona o subvencioniranju študentske prehrane, ki jo je Državni svet sprejel 20. januarja, podprla, jo Državni zbor 18. junija z 59 glasovi »proti« in 10 »za« ni sprejel.

S tem ni uspela pobuda predlagatelja Drage Žura po uskladitvi zakona na področju evidenc, natančnejše opredelitve upravičencev, izmenjave podatkov in sankcioniranja kršiteljev. Z novelo bi se študente razbremenilo pridobivanja potrdil in zagotovila informacijo o statusu in zavarovanju, kar bi posledično zmanjšalo možnosti zlorab. Novela bi natančneje opredelila upravičence do subvencionirane prehrane in uvedla ukrep globe, če bi bile pri ponudnikih študentske prehrane ugotovljene nepravilnosti.

Obravnavanje državljanov nekdanje SFRJ

Državni svet na 15. izredni seji ni sprejel odločilnega veta na novelo Zakona o urejanju statusa državljanov drugih držav naslednic nekdanje SFRJ v Republiki Sloveniji.

Predlagatelji s prvopodpisanim Alojzom Kovšco so menili, da novela prinaša finančne posledice, kar v obrazložitvi predloga zakona ni zapisano. Opozorili so tudi na pravno spornost dopolnilnih upravnih odločb, ki temeljijo na odločbi Ustavnega sodišča in se zavzeli za individualno obravnavo. Nasprotniki odločilnega veta so opozorili, da gre v tem primeru za barantanje s človekovimi pravicami.

Zakon z vidika organizacije NPU površen

Državni svetniki so na 15. izredni seji 12. marca zavrnili pobudo za sprejem odločilnega veta na novelo Zakona o policiji.

Novela, ki ureja delovanje Nacionalnega preiskovalnega urada (NPU), je bila po mnenju predlagateljev odločilnega veta s prvopodpisanim Rastislavom Jožetom Revnom pripravljena površno, obenem pa dopušča možnosti politizacije novega urada. Večina svetnikov se s tem ni strinjala in poudarila, da je novela korak v pravi smeri.

Zavrtnjeni zahtevi za odločilni veto

Zahtevi za ponovno odločanje o Zakonu o posojilu Helenski republiki in novelo Zakona o sistemu plač v javnem sektorju 13. julija nista bili sprejeti.

Novela Zakona o sistemu plač v javnem sektorju je po mnenju predlagateljev veta neusklajena s sindikati na področju položajnega dodatka in dodatkov v času dežurstva. Predlagatelji s prvopodpisanim državnim svetnikom Dragom Ščernjavičem so menili, da socialni dialog ni potekal v skladu z dogovorom o ukrepih na področju plač v javnem sektorju za obdobje december 2009 - november 2011, ki določa, da se neusklajenega besedila ne pošilja v Državni zbor.

Zahteva za oceno ustavnosti in zakonitosti

Državni svet je aprila sprejel zahtevo za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti drugega odstavka 62. člena Zakona o Državnem svetu in predlagal Ustavnemu sodišču, da ga v delu, ki se nanaša na nadomestilo izgubljenega zaslužka, razveljavi kot neustavnega. Državni zbor namreč ni sprejel predloga Državnega sveta, da se državnim svetnikom zakonsko uredi način izplačevanja nadomestil za opravljanje nepoklicne funkcije primerljivo glede na druge voljene nepoklicne funkcije in enako za vse državne svetnike.

Predlog za spremembo ustave

Aprila so svetniki podali predlog za začetek postopka za spremembe 160., 161. in 162. člena Ustave Republike Slovenije z osnutkom ustavnega zakona. Komisija za državno ureditev je na 56. seji predlog ocenila negativno, a ga je Državni svet na 25. redni seji 7. aprila z večino glasov potrdil. Predlog predvideva spremembe, ki bi pripomogle k večji učinkovitosti in razbremenitvi Ustavnega sodišča, saj bi dolžnosti Ustavnega sodišča natančno opredelili že v ustavi. Državni svetnik Matej Arčon je pripravil amandma, ki vključuje možnost, da reprezentativna gospodarska zbornica poda pobudo za preveritev ustavnosti zakona, kar so svetniki podprli.

Prejemki posloводства v gospodarskih družbah

Ob podpori predlogu Zakona o prejemkih poslovodnih oseb v gospodarskih družbah v lasti Republike Slovenije in samoupravnih lokalnih skupnosti so svetniki opozorili, da bi sprememba načina oblikovanja prejemkov povzročila segmentiranje managerjev glede na delež države v lastništvu podjetij, poskus enotnega plačnega sistema pa bi lahko imel podobne nezaželene posledice kot ga je imel v javnem sektorju. Svetniki so sprejeli spremembo predloga zakona glede dodatkov, ki naj bodo vključeni v bruto plačo, razen dodatka na delovno dobo, in predlagali, da se pogodbe direktorjev uskladi s tem zakonom v dveh mesecih po uveljavitvi.

Dejavniki negotovosti pri strategiji nacionalne varnosti

Ob podpori predlogu Resolucije o strategiji nacionalne varnosti Republike Slovenije so svetniki opozorili na dejavnike negotovosti, ki lahko ustvarijo socialne nemire in nestabilnost, kot so ekonomska, socialna, eksistenčna negotovost in negativna demografska gibanja. Potrebno bi bilo izboljšati pogoje za delovanje služb za zaščito, reševanje in pomoč.

Za pogrebno dejavnost kot izbirno lokalno gospodarsko javno službo

Državni svet ni podprl predloga Zakona o pogrebni dejavnosti in upravljanju pokopališč. Zavzel se je za posodobitev veljavne ureditve in izboljšanje tehničnih standardov ter dvig kvalitete organiziranosti ter nadzora nad izvajanjem storitev. Predlog zakona opravljanje pogrebne dejavnosti prepušča delovanju prostega trga in s tem odvzema lokalnim skupnostim eno od njihovih izvirnih nalog, česar Državni svet ne podpira, podpira pa opravljanje pogrebne dejavnosti kot izbirne lokalne gospodarske javne službe.

Družinski zakonik razdelil svetnike

Državni svet ni podprl predloga Družinskega zakonika, o katerem so predhodno opravili široko razpravo. Ker so bila stališča zelo različna in med seboj izključujoča, jih ni bilo mogoče povzeti v enotno mnenje. Stališča so se nanašala na vprašanje opredelitve družine in posledic zakona v fazi izvedbe.

Prenos pokojninskih pravic

Potem ko je Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide 18. februarja predlagala, da se o razsežnostih problematike, ki jo ureja predlog Zakona o prenosu pokojninskih pravic razpravlja na plenarnem zasedanju, je Državni svet zakon podprl. Svetniki so menili, da predlagan zakon državljane EU ne obravnava enakopravno.

Državljanje približati odločanju v zadevah EU

Svetniki so podprli predlog novele Zakona o sodelovanju med Državnim zborom in Vlado v zadevah Evropske unije, ki zaradi sprememb na področju javnosti sej pristojnih delovnih teles Državnega zbora omogoča večjo vključenost državljanov v razprave in jim približuje odločanje o zadevah EU.

Deklaracija o Zahodnem Balkanu naj vključuje Državni svet

Svetniki so podprli predlog Deklaracije o Zahodnem Balkanu in predlagali, da se v dokument v 7. točki vključi tudi Državni svet, ki lahko pomembno prispeva pri doseganju zunanje-političnih ciljev v regiji.

Sodelovanje z lokalnimi skupnostmi v boju proti korupciji

Državni svetniki so podprli predlog Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije in podali nekaj konkretnih pripomb, da bi okrepili sodelovanje med

Komisijo za preprečevanje korupcije in lokalnimi skupnostmi. Pozornost so namenili vprašanju lobistov in lobiranja, pogrešali pa določbe o nezdružljivosti funkcije župana in poslanca.

Izenačevanje možnosti invalidov - funkcionarjev

Svetniki so podprli predlog Zakona o izenačevanju možnosti invalidov a opozorili, da zanemara aktivno sodelovanje invalidov pri političnem odločanju oz. javnih zadevah. Obstoječe norme ne upoštevajo, da ima funkcionar, ki je invalid in je izvoljen ali imenovan na funkcijo, potrebo po dodatni asistenci. Zato so svetniki v tem primeru predlagali pravico do dodatka.

Ustavitev nadaljnje drobitve občin

Ob podpori noveli Zakona o ustanovitvi občin ter določitvi njihovih območij so se svetniki zavzeli za ustavitve nadaljnje drobitve občin ter ureditev vprašanja podeljevanja statusa mestne občine. Kot vprašljiva kriterija za pridobitev statusa so izpostavili število prebivalcev (20.000) in število delovnih mest (15.000). Na pobudo Interesne skupine lokalnih interesov so predlagali, da se vsi postopki s predlogi za spremembe z dnem uveljavitve novele ustavijo.

O programu dela Evropske komisije

Svetniki so ob razpravi o programu dela Evropske komisije za leto 2010 govorili o vprašanju evra, vzdržnosti evropskega monetarnega sistema in združljivosti stabilnega denarnega sistema z nekontroliranim delovanjem mednarodnega finančnega kapitala. Opozorili so še, da program ne govori o trajnostnem razvoju temveč o trajnostni rasti.

Podpora Zakonu o Triglavskem narodnem parku

Svetniki so podprli predlog Zakona o Triglavskem narodnem parku, ki ga je na 50. seji podprla že Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj in predlagali, da se v območju vpliva sproščanja GSO zunaj narodnega parka tudi prepove delo z GSO v zaprtem prostoru in s tem prepreči možen škodljiv vpliv na biotsko raznovrstnost.

Pri izpeljavi reform ohraniti socialni dialog

Državni svet ni podprl predloga Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev in izrazil dvom, da bi centri za socialno delo lahko do roka realizirali določbe zakona. Opozorili so na možnost zlorab socialnih pravic zaradi pomanjkljivosti pri ugotavljanju materialnega položaja upravičenca. Država tudi preveč posega v avtonomnost lokalne samouprave (znižanje plačil za programe vrtcev itd.).

Problem načela subsidiarnosti

Ob predlogu Zakona o socialno-varstvenih prejemkih so svetniki opozorili na problem načela subsidiarnosti, s katerim je za socialno varnost odgovoren posameznik sam. Z uveljavitvijo tega načela bi se lahko državna socialna politika umaknila iz sistema zagotavljanja socialnih pomoči, kar bi osiromašilo del prebivalstva (varstveni dodatek, dolgotrajna denarna socialna pomoč).

Siva ekonomija siromaši pokojninsko blagajno

Državni svet se je seznanil z letnim poročilom Zavoda za invalidsko in pokojninsko zavarovanje Slovenije za leto 2009 in podprl prizadevanja vodstva za redno izplačevanje pokojnin in pozitivno poslovanje. Zavrnil je posege vlade v avtonomijo poslovanja in upravljanja zavoda. Še pred tem se je na 30. seji s poročilom seznanila Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide in opozorila na potrebne spremembe za vzdržnost sistema zaradi demografskih gibanj, zajezitev sive ekonomije, in iskanje dodatnih virov pokojninske blagajne.

Gostujoče mnenje

Dr. France Bučar o posamezniku med avtonomnostjo in heteronomnostjo

Nobena družbena skupnost ne more najti utemeljitve v sami sebi, ampak mora utemeljitev najti od drugod. Družba se stalno giblje v smeri od heteronomnosti do avtonomnosti. Holistična miselnost je veljala večino časa v preteklosti. V nasprotju s tem je vprašanje modernega pogleda na svet. Premik od heteronomnosti do avtonomnosti je vprašanje zadnjega stoletja. Človek si sam določa svoje vrednote, pripadnost, identiteto. Sleherno vplivanje na njegovo ravnanje je nemalokrat razumljeno kot atentat na človekovo svobodo. Zato je danes v ospredju poudarek na individualnosti, na avtonomnosti, absolutno zavračanje vpletanja ne le države, ampak katere koli organizacije v avtonomijo posameznika. Osnovni problem je problem položaja človeka v svetu in njegovega vpliva na dogajanje.

Vsa naša znanost in dosežki so posledica pozitivizma v znanosti in znanstvene revolucije. Od pozitivizma ne moremo odstopiti, če hočemo preživeti. Pozitivizem je edini pravi način, vendar je njegovo bistvo v tem, da ne priznava nobenega smisla. To kar smo in kar delamo, lahko le vzročno spremljamo. To je tudi bistvo sodobne znanosti. A če nima stvar nobenega smisla, lahko hitro pademo v paradoks, da stvari »visijo v zraku«, ob tem pa se moramo zavedati, da brez smisla ni življenja. A smisla ne moremo znanstveno utemeljiti. Tako je problem celovit pogled na položaj človeka v družbi in na njegov smisel. Pogled na svet, na človekovo dejavnost, izhaja iz nekaterih predpostavk, ki ne vzdržijo. Na to kaže primer svetovne ekonomije, ki izhaja iz stališča, da je svet neomejen. Ekonomija ne priznava nobenega konca, stalno tekmuje, hočemo naprej... Iz pojma napredek je bil narejen nov malik. Kaj pa je napredek? V znanosti ni napredka, znanost je le sprememba enega sistemskega stanja v drugega, ne pozitivnega in ne negativnega, saj ne priznava končnosti sveta. Zato ekonomija živi na predpostavki stalnega tekmovanja, stalno novega in zato je ekonomija sedanjega sveta nujno obsojena na propad.

Brez razmisleka o elementarnih vprašanih smisla enostavno ne moremo naprej. Za sedanjo krizo bo prišla nova, četudi v drugačni obliki. Sistem, v katerem živimo, ne vzdrži. Problem je v tem, kaj hočemo od t.i. »napredka«, kaj hočemo z bogatenjem, saj ni logično, da imamo več, kot fizično sploh lahko porabimo. Vedno več bogastva pomeni vedno večjo moč. Človek hoče gospodovati in od tod prizadevanje velikih industrijskih magnatov. Bogatenje je sredstvo za pridobivanje moči in gospodovanje, ni bogatenja samega po sebi.

Če hočemo priti iz začaranega kroga je potreben posameznik, ki je sposoben preseči pritisk svojega okolja. In če govorimo o demokraciji, je to zelo zahtevna oblika vladavine, ki predpostavlja ljudi s hrbtnico, ki so sposobni formirati svoje mišljenje in za svojim mišljenjem stati, za svoje prepričanje tudi kaj žrtvovati. Vse naše demokratične institucije so v tem smislu odpovedale... Dokler ni avtonomnosti človeka, ni izhoda iz krize.

Dr. Vid Pečjak o dilemah o svobodi

Kadar je rimski plebs doživel stisko, je kričal kruha in iger in hujša kot je bila stiska, večja je bila zahteva po kruhu in igrar. Ta zahteva je še danes aktualna. Zahtevamo pravico do kruha, dela, pravico do svobodnega izražanja, pravico do zaposlitve, pravico do tega, da svojim otrokom kupimo šolske potrebščine... V nasprotju s tem se postavlja igra. Raziskave kažejo na negativno korelacijo med kruhom in igrami - več kot je iger, manjša je zahteva po standardu. Kaj nam to pove? Igre lahko celo nadomestijo standard in tega se oblastniki veliko poslužujejo. Pri nas imamo veliko iger in s tem seveda ni nič narobe, saj kaže na to, da so ljudje aktivni. A zaskrbljuje negativna korelacija, ki iz pomanjkanja vzpodbuja širjenje iger. Razlog za to je človekova stiska. Če sem reven, če nimam dela, pravice do dela, ne denarja, da bi kupil zvezke otrokom za šolo, sledi neka potreba po nadomestku. Erich Fromm je v delu *Beg iz svobode* zapisal, da smo ljudje svobodni. Osebna svoboda je tisto, po čemer vsi hrepenimo, a svoboda prinaša tudi negativne posledice. Kadar je svoboda blokirana, je obglavljena. Poleg tega svoboda prinaša tudi odgovornost- čim bolj smo svobodni v svojih odločitvah, tem večjo odgovornost nosimo zase in za druge. A ljudje bežijo iz svobode v različne oblike vezanosti- vezani smo na pripadnost stranki, religiji, neki športni skupini itd. Ta vezanost nam daje potuho, daje nadomestek za svobodo, pri čemer gre predvsem za identifikacijo- ljudje se identificirajo s temi skupinami in njihovimi voditelji. Ta identifikacija nam daje varnost, moč in vse tisto, kar kot ponižani in razžaljeni nimamo. Ta identiteta pa je lažna... Čim večja je identifikacija z vzorniki in gibanji, večja je izguba lastnega jaza. »Sem proti temu, da se ljudje priključujejo gibanjem- biti morajo svobodni, avtonomni«. Ta identifikacija je neke vrste mamilo, ki nas uspava in omamlja. Kaj bi razmišljali o svoji brezposelnosti, če pa

lahko uživamo v TV showu? To je malikovanje, vedenje ovc, ki jih pastir žene v stajo... Osveščen človek je drugačen. Ve kaj dela, je ustvarjalen, avtonomen; in četudi posnema neke voditelje ali gibanje, jih ne posnema slepo, ampak se zaveda, zakaj se strinja in pri tem o sebi tudi sam odloča. Dejstvo je, da družbeno okolje ni naklonjeno človekovi svobodi ampak ga zasužnjuje. Primer so današnji migrantski delavci, ki so pravzaprav sužnji- so brez svobode, ne odločajo o sebi. Samostojni ljudje v nobeni družbi niso zaželeni; po eni strani so nujni, ker so iniciativni, proizvajajo napredek, so kreativni in motor razvoja. Po drugi strani so za oblast le motnja za njihovo delovanje. Posledice so hude: izguba identitete, popolna alienacija. Poti osveščenega človeka so različne. Lahko se osveščam pri delu, političnih odločitvah, družinskem življenju. K temu pa sodi tudi ekološko osveščanje. Ekološko propadanje pomeni konec vsega. Po mnenju mnogih psihologov in sociologov smo že prešli točko povratka, od koder se ne moremo več vrniti v prejšnje stanje. Ljudje se glede ekoloških vprašanj delimo na pesimiste, optimiste in globaliste. Slednji so osveščeni in vedo, da se moramo boriti za ekologijo na vseh področjih. Naj to postane tudi prvinska zahteva/osnova za naše življenje.

Vir: okrogla miza Državnega sveta in Zavoda Y »Veliko nam imajo povedati«

Iz dela komisij v prvi polovici leta 2010

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve ni podprla predloga Zakona o potrebni večini za ratifikacijo Arbitražnega sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške; obravnavala je predlog Zakona o ratifikaciji Protokola o strateški presoji vplivov na okolje h Konvenciji o presoji čezmejnih vplivov na okolje, se seznanila z Akcijskim načrtom sodelovanja s slovenskimi znanstveniki in drugimi vrhunskimi strokovnjaki v tujini Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu ter s predlogom Deklaracije o usmeritvah za delovanje Republike Slovenije v institucijah Evropske unije v obdobju januar 2010 - junij 2011. Podala je mnenje k stališču Republike Slovenije do osnutka skupnega stališča EU za odprtje poglavja 27 - Okolje za Hrvaško ter mnenje k stališču Republike Slovenije do osnutka skupnega stališča EU za odprtje poglavja 13 - Ribištvo za Hrvaško, podala mnenje k aktualnemu dogajanju in položaju slovenske narodne skupnosti v Republiki Avstriji, obravnavala stališče Republike Slovenije do osnutka skupnega stališča EU začasno zaprtje poglavja 1 - Prost pretok blaga za Hrvaško, podala mnenje k predlogu Deklaracije o Zahodnem Balkanu, obravnavala predlog Zakona o ratifikaciji Arbitražnega sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške, se seznanila z Delovnim programom Evropske komisije za leto 2010, podala mnenje k predlogu Zakona o ratifikaciji Protokola št. 12 h Konvenciji o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, obravnavala odgovora Vlade RS o dejanski in zakonsko predpisani rabi jezika italijanske in madžarske narodne skupnosti pri zaposlenih v javnih zavodih, javnih ustanovah in javnih podjetjih na območjih, kjer živita ob omenjeni narodni skupnosti, podala mnenje k predlogu stališča Republike Slovenije do Predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o preprečevanju trgovine z ljudmi in boju proti njej ter zaščiti žrtev ter obravnavala stališče Republike Slovenije do Predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o evropski državljanski pobudi, predlog Stališča Republike Slovenije do osnutka skupnega stališča EU za odprtje poglavja 31, začasno zaprtje poglavja 5, za odprtje poglavja 8, za odprtje poglavja 23 ter začasno zaprtje poglavja 12 in začasno zaprtje poglavja 32 z Republiko Hrvaško. Komisija je obravnavala še stališče Republike Slovenije do osnutka Splošnega stališča EU za pogajanja z Islandijo.

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide je podala mnenje k noveli Zakona o registraciji istospolne partnerske skupnosti, podala pobudo za sprejem novele Zakona o odvzemu in presaditvi delov človeškega telesa zaradi zdravljenja (zakonodajna iniciativa), podala mnenje k Predlogu zakona o prenosu pokojninskih pravic, se seznanila z zaključki s posveta »Človekove pravice in duševno zdravje«, obravnavala predlog Družinskega zakonika ter predlog Zveze svobodnih sindikatov Slovenije v boju zoper socialni dumping, podala poročilo k problematiki Vzajemne zdravstvene zavarovalnice, obravnavala Predlog zakona o izenačevanju možnosti invalidov ter se seznanila z delovanjem Sklada obrtnikov in podjetnikov Slovenije. Seznanila se je še z Letnim poročilom Zavoda za invalidsko in pokojninsko zavarovanje Slovenije za leto 2009, obravnavala Poročilo o izvajanju Resolucije o nacionalnem programu za enake možnosti žensk in moških za leti 2008 in 2009 ter obravnavala predlog Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev in predlog Zakona o socialno varstvenih prejemkih.

Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance je obravnavala predlog novele Zakona o nadzoru izvoza blaga z dvojno rabo, predlog Zakona o prejemkih poslovnih oseb v gospodarskih družbah v lasti Republike Slovenije in samoupravnih lokalnih skupnosti, poslovno poročilo Rudnika Kanižarica v zapiranju, d.o.o. Črnomelj za leto 2007 in 2008, Letno poročilo Rudnika Senovo v zapiranju, d.o.o. za leto 2007 in 2008, Predlog zakona o storitvah na notranjem trgu, predlog novele Energetskega zakona, predlog novele Zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma, predlog

Pobude in vprašanja državnih svetnikov

Državni svetniki so na Vlado, ministrstva in druge pristojne institucije v prvi polovici leta 2010 naslovili številne pobude in vprašanja, in sicer vprašanje **dr. Zoltana Jana** v zvezi z ustanovitvijo novega javnega sklada za ravnanje z nepremičnim premoženjem; vprašanja **mag. Blaža Kavčiča** v zvezi s pridobitvijo statusa kmeta, vprašanje v zvezi s ponavljajočim izdajanjem gradbenih dovoljenj v isti zadevi, ki niso v skladu z veljavnimi predpisi, vprašanja v zvezi z NLB d.d. ter zahtevo za dopolnitev odgovora Ministrstva za okolje in prostor v zvezi s ponavljajočim izdajanjem gradbenih dovoljenj v isti zadevi, ki niso v skladu z veljavnimi predpisi; vprašanja državnega svetnika **Bojana Kekca** glede porabe zbranih sredstev vodnega povračila; vprašanja državnega svetnika **Marijana Klemenca** glede urejanja problematike pomanjkanja zdravnikov s povečanjem vpisa na medicinski fakulteti ter problematike pomanjkanja diplomiranih medicinskih sester in diplomiranih babic, vprašanje v zvezi z omembo Koroške na spletni strani www.slovenia.info, vprašanja glede objave Javnega razpisa za pridobitev sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj, ter pobudo v zvezi s povečanjem sredstev gospodarske vrednosti gozdov; vprašanje in pobudo **Jožeta Mihelčiča** glede sistema obračunavanja plačil za kmetijska območja z omejenimi možnostmi za kmetovanje; ponovna vprašanja **Petra Požuna** in **Draga Ščernjaviča** v zvezi z uvrstitvijo problematike Vzajemne zdravstvene zavarovalnice, d.v.z.; dodatna vprašanja **Rastislava Jožeta Revna** v zvezi z ustavljanjem in parkiranjem vozil na utrjenih javnih površinah, vprašanja v zvezi z obravnavo zadeve Občine Idrija na Računskem sodišču Republike Slovenije ter vprašanje v zvezi s spremembo zakonodaje, ki ureja dimnikarsko službo; vprašanje **Branimirja Štruklja** glede nepravilnega obračunavanja tedenske učne obveznosti v srednjih šolah ter zahtevo za dopolnitev odgovora Ministrstva za šolstvo in šport glede nepravilnega obračuna tedenske učne obveznosti v srednjih šolah; vprašanja **Borisa Šuštaršiča** v zvezi s prirejanjem iger na srečo, vprašanja v zvezi s sprejemom Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije ter nadzorom nad delovanjem obstoječe komisije za preprečevanje korupcije ter zahtevo za dopolnitev odgovora Ministrstva za finance na vprašanja v zvezi s prirejanjem iger na srečo; vprašanja **Jerneja Verbiča** v zvezi s problematiko na Krasu; vprašanje **Cvetka Zupančiča** v zvezi z možnostjo menjave kmetijskih zemljišč v Krajinskem parku Ljubljansko barje, vprašanja v zvezi s statusom vojnih veteranov, vprašanje glede vakcinacije lisic proti steklini ter pobudo **Cvetka Zupančiča** in **Vincenca Otoničarja** v zvezi z možnostjo spremembe in dopolnitve Uredbe o koncesiji za izkoriščanje gozdov v lasti Republike Slovenije; vprašanje **Draga Žure** v zvezi z javno-zasebnim partnerstvom, vprašanja v zvezi s Predlogom zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev; pobudo **Komisije za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano** v zvezi z objavo lesnih proizvodov na spletnem portalu Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije; pobudo **Interesne skupine negospodarskih dejavnosti** v zvezi z neplačevanjem prispevkov za obvezno zdravstveno zavarovanje; pobudo **Komisije za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano** v zvezi z naročilom študije glede ponovne pridelave in predelave sladkorne pese v Sloveniji ter pobudo **Komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj** v zvezi s podporo Beli krajini.

Podpora noveli Zakona o Rdečem križu

Potem, ko je Komisija za državno ureditev 22. junija podprla novelo Zakona o Rdečem križu Slovenije in se strinjala z mnenjem Skupnosti občin Slovenije, da ni jasno, v kolikšni meri naj bi občine sofinancirale dejavnosti RKS, je o predlogu plenarno razpravljala Državni svet. Svetniki so opozorili, da ni zakonskih zagotovil, da se ne bodo sredstva, ki jih bodo zagotavljale občine po letu 2010, začela izenačevati oz. povečala v tistih občinah, ki programov območnih RKS doslej niso financirale.

Problematičen status RTV

Komisija za kulturo, znanost, šolstvo in šport je na 29. seji s pripombami podprla predlog Zakona o Radioteleviziji Slovenija, a ga Državni svet na plenarni seji ni podprl. Svetniki so opozorili na določena vprašanja, dileme ter nedorečenosti, ki izhajajo iz spremembe statusa zavoda, na razmerje med dejavnostmi in vsebinami zavoda javnega ter zavoda tržnega značaja, statusa in pravic zaposlenih ter vpliva politike na izbiro urednikov in svobode pri določanju in vodenju programske-uredniške politike ter pomena nacionalne RTV za nacionalno identiteto.

Podpora delu tožilstva in pravobranilstva v letu 2009

Komisija za državno ureditev je podprla poročila državnega tožilstva in pravobranilstva za leto 2009 in menila, da medijski in politični napadi otežujejo kvaliteto dela tožilcev, izrazila skrb zaradi kadrovske težave, zanimalo pa jo je še sodelovanje med Komisijo za preprečevanje korupcije in tožilstvom. Ob poročilu pravobranilstva je člani komisije zanimalo še, kako pogosto se »izbrisani« odločajo za skupinske tožbe proti Republikli Sloveniji.

Preprečiti nezaupanje v upravljanje družbe za vzajemno zavarovanje

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide je podprla predlog, da se o noveli Zakona o zavarovalništvu ne odloča po skrajšanem temveč po rednem postopku. Ni se strinjala z načinom reševanja vprašanja skupščine družbe za vzajemno zavarovanje in menila, da se vzpostavlja sistem, ki bo ustrezal predvsem predlagatelju zakona. Opozorili so na izgubo zaupanja v upravljanje družbe v preteklih letih.

Pripravištvo na področju socialnega varstva

Člani komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide so se seznanili s predlagano ureditvijo izvajanja pripravništva na področju socialnega varstva in prislusnili opozorilo študentov, da tudi ta predlog sistemsko ne rešuje problema.

Umeščanje severnega odseka 3. razvojne osi

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj se je seznanila s pobudo Civilne iniciative Braslovče za vmesno evalvacijo postopka umeščanja severnega odseka tretje razvojne osi med Velenjem in avtocesto A1, ki bi direktno povezala Velenje in Celje in bila cenejša.

Omejiti možnosti špekulativne izrabe informacij

Ob seznanitvi z Letnim poročilom Informacijskega pooblaščenca za leto 2009 so člani Komisije za državno ureditev izrazili bojazen, da se informacije javnega značaja večkrat izkoristijo v špekulativne namene. Zaradi dodatnih nalog v povezavi z informacijami javnega značaja imajo nekateri organi kadrovske težave. Podprli so uvedbo upravne takse za te postopke in soglašali, da bi imel informacijski pooblaščenec možnost zahteve za oceno ustavnosti.

Ne povsem zakonsko določena vloga agencije

Pri obravnavi Zakona o Slovenskem filmskem centru je Komisija za kulturo, znanost, šolstvo in šport izpostavila ne povsem jasno zakonsko določeno vlogo agencije pri odkupu filmov iz filmskega arhiva in tekoče filmske produkcije, ki naj bi potekalo preko RTV Slovenije s tako imenovanim kulturnim evrom.

O pogajalskem procesu Hrvaške z EU

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve se je seznanila s stanjem v pristopnem pogajalskem procesu Hrvaške z EU in se strinjala s podporo skupnemu stališču EU za odprtje poglavja 23 (pravosodje in temeljne pravice), menila naj Slovenija ne podpre skupnega stališča EU za začasno zaprtje poglavja 5 (javno naročanje) in odprtje poglavij 31 (zunanja, varnostna in obrambna politika) in poglavja 8 (politika konkurence). Pomanjkljivosti so prepoznali predvsem na področju nadzora nad lahkimi in osebnimi orožjem ter min, in opozorili na ovire slovenskemu gospodarstvu na hrvaškem trgu.

Rudarstvo med ekonomskim interesom in javnim dobrom

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je podprla predlog Zakona o rudarstvu a opozorila, da predlagane rešitve pomenijo nedopusten poseg v avtonomijo lokalnih skupnosti na področju rabe prostora. Zakon ne predvideva možnosti odvzema koncesije ob prekomernem vplivu rudarstva na okolje. V primeru vodnih zajetij na območju rudarske dejavnosti ne bi smela prevladati ekonomska korist posameznika nad javnim dobrom, opozorili pa so še na problematiko peskokopov. Tudi člani Komisije za gospodarstvo, obrt, turizem in finance je zanimala urejenost delovanja kamnolomov in peskokopov in vprašanje sanacije teh posegov.

Nasprotovanje predlogu zakona o preoblikovanju KAD

Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance je nasprotovala predlogu Zakona o preoblikovanju Kapitalske družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

Večja zaščita potrošnika

Nov Zakon o potrošniških kreditih je nastal zaradi zagotavljanja pravnega reda ter težnje po poenotenju zakonodaj različnih držav članic EU na področju potrošniškega kreditiranja. Člane Komisije za gospodarstvo, obrt, turizem in finance je zanimala možnost predčasnega odplačila kredita, ter bonitetni informacijski sistem SISBON.

Brez podpore centralizaciji javnega naročanja

Komisija za državno ureditev ni podprla predloga Zakona o javni agenciji za javno naročanje in izrazila pomisleke o smotnosti organizacije javnih naročil, ki povečuje centralizacijo, ker agencija pridobiva monopolni položaj, vse to pa vodi v podražitve in slabša konkurenčnost. Menili so še, da ustanovitev agencije povečuje proračunske izdatke, iz predloga zakona pa tudi ni povsem razviden ustanovitelj agencije.

Avtentična razlaga člena Kazenskega zakonika

Komisija za državno ureditev je podprla predlog za sprejem avtentične razlage 178. člena Kazenskega zakonika, ker v praksi prihaja do nejasnih situacij v primeru bolnikov, ki odklanjajo transfuzijo in krvne pripravke, odpravljena pa bi bila nedopustna pravna praznina, ko se odloča o človekovem življenju.

Za večjo zaščito upnikov v postopkih insolventnosti

Komisija za državno ureditev je podprla novelo Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju. V razpravi so opozorili na napredek, dosežen s sprejetjem novele lani, a kljub izboljšavam v postopkih prevladuje zaščita kapitala, zato bi morali okrepi možnosti jamstvenega in preživninskega sklada.

Podpora zakonodaji na področju mladinskega sektorja

Komisija za kulturo, znanost, šolstvo in šport je podprla predlog Zakona o javnem interesu v mladinskem sektorju, saj doslej ni bilo ustreznih mehanizmov za razvoj in uresničevanje mladinskih politik na državni ravni, medtem ko bo zakon prepustil iniciativo na lokalni ravni lokalnim skupnostim. Podprli so tudi predlog novele Zakona o mladinskih svetih, ki povečuje možnosti sodelovanja mladinskih organizacij in opredeli pristojnosti v zadevah finančnega poslovanja ter participacijo mladih pri odločanju.

Podpora noveli Zakona o zadrugah

Komisija za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je podprla novelo Zakona o zadrugah ter novelo Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije. Prva predvideva obvezno revizijo za vse zadruge, a lahko zadruga prosto izbira posameznega izvajalca bodisi med Zadružno zvezo bodisi revizijsko družbo in samostojnim revizorjem. Opozorili so, da vlada ne sodeluje aktivno na sejah komisije, soočenje mnenj pa bi bilo pomembno.

Brez podpore noveli Zakona o revidiranju

Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance ni potrdila predloga novele Zakona o revidiranju. Državni svetniki so opozorili, da je v poslovnem svetu jasno, da mora revizijo opravljati povsem neodvisna institucija. Kot poseben primer so izpostavili zadrugišništvo, kjer gre za specifično organiziranost.

novele Zakona o ekonomskih conah, predlog novele Zakona o trošarinah, predlog Zakona o upravljanju kapitalskih naložb Republike Slovenije, predlog Zakona o minimalni plači, predlog novele Zakona o dohodnini, predlog novele Zakona o javno-zasebnem partnerstvu, predlog novele Zakona o članstvu Republike Slovenije v Mednarodnem denarnem skladu, Letno poročilo za leto 2008 za družbo Rudnik živega srebra Idrija, d.o.o., predlog novele Zakona o revidiranju, predlog novele Zakona o postopnem zapiranju Rudnika Trbovlje-Hrastnik in razvojnem prestrukturiranju regije, Letno poročilo za leto 2008 za družbo Rudnik živega srebra Idrija, d.o.o., Zakon o upravljanju kapitalskih naložb Republike Slovenije, predlog Zakona o poroštvu Republike Slovenije za obveznosti Slovenske odškodninske družbe, d.d. v višini 300.000.000 evrov iz naslova najetih kreditov in izdanih obveznic za financiranje Slovenske odškodninske družbe, d.d., v letu 2010, predlog Zahteve za razpis zakonodajnega referenduma o Zakonu o upravljanju kapitalskih naložb Republike Slovenije, predlog novele Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb, predlog novele Zakona o dohodnini, predlog novele Zakona o davčnem postopku, predlog Zakona o udeležbi delavcev pri dobičku, predlog novele Zakona o gorskih vodnikih, predlog Zakona o poroštvih Republike Slovenije za financiranje investicij gospodarskih družb, Zakon o udeležbi delavcev pri dobičku, predlog novele Zakona o preoblikovanju Kapitalske družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja, prenosu pravic in pooblastil D.S.U. na Slovensko odškodninsko družbo in o naložbeni politiki Kapitalske družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter Slovenske odškodninske družbe, predlog novele Zakona o Skladu Republike Slovenije za nasledstvo in visokem predstavniku Republike Slovenije za nasledstvo, predlog Zakona o opravljanju plačilnih storitev za proračunske uporabnike ter predlog Zakona o rudarstvu in predlog Zakona o potrošniških kreditih.

Komisija za državno ureditev je obravnavala predlog novele Zakona o detektivski dejavnosti, novele Zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma, predlog Resolucije o strategiji nacionalne varnosti Republike Slovenije, predlog novele Zakona o sistemu plač v javnem sektorju, predlog novele Zakona o začasnem znižanju plač funkcionarjev, Družinskega zakonika in Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije. Obravnavala je 17. poročilo o izvajanju Zakona o ugotavljanju vzajemnosti, predlog novele Zakona o varnosti cestnega prometa, predlog za začetek postopka za spremembo 160., 161. in 162. člena Ustave Republike Slovenije z osnutkom ustavnega zakona, predlog novele Zakona o sodelovanju med Državnim zborom in Vlado v zadevah Evropske Unije, predlog spremembe Odloka o Letnem načrtu razpolaganja z nepremičnim premoženjem države v posamični vrednosti nad 300.000 EUR za organe državne uprave in za pravosodne organe za leto 2010, Poročilo o uresničevanju temeljnih razvojnih programov Slovenske vojske v letih 2008 do 2015 v letu 2009, predlog novele Zakona o upravnem sporu, Skupno letno poročilo o izvajanju Zakona o dostopu do informacij javnega značaja za leto 2009, predlog pobude za sprejem Predloga zakona o dopolnitvi Zakona o detektivski dejavnosti, novelo Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju, predlog za sprejem avtentične razlage 178. člena Kazenskega zakonika, predlog Zakona o javni agenciji za javno naročanje, predlog novele Zakona o izvršbi in zavarovanju, novele Zakona o sistemu plač v javnem sektorju, novele Zakona o javnih zbiranjih, novele Zakona o Rdečem križu Slovenije, se seznanila z mnenjem o Predlogu zakona o dopolnitvi Zakona o detektivski dejavnosti, novelo Zakona o upravnem sporu, Letnim poročilom informacijskega pooblaščenca za leto 2009, z zahtevo za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti drugega odstavka 62. člena Zakona o Državnem svetu, obravnavala Poročilo o delu Komisije za preprečevanje korupcije v letu 2009, Skupno poročilo o delu državnih tožilstev za leto 2009 ter Skupno poročilo o delu Državnega pravobranilstva v letu 2009.

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je obravnavala pobudo o podpori Beli krajini, predlog Resolucije o Nacionalnem programu razvoja civilnega letalstva Republike Slovenije, predlog novele Zakona o ravnanju z gensko spremenjenimi organizmi, novo Zakona o varnosti v železniškem prometu in novo Zakona o prevozih v cestnem prometu. Obravnavala je novo Energetskega zakona ter predlog Zakona o pogrebni dejavnosti in upravljanju pokopališč, novo Zakona o vrtcih, s predlogom Zakona o zagotavljanju sredstev za investicije v javno železniško infrastrukturo, novo Zakona o zdravstvenem varstvu rastlin, se seznanila s pobudo Skupnosti občin Slovenije za obravnavo nastale problematike delovanja Lokacijskih akcijskih skupin v občinah ter pobudo v zvezi s koncesijskimi dajatvami za trajnostno gospodarjenje z divjadjo. Obravnavala je novo Zakona o ustanovitvi občin ter o določitvi njihovih območij, novo Zakona o varnosti cestnega prometa, Letni plan razvoja in obnavljanja avtocest za leto 2010, novo Zakona o ustanovitvi občin in obravnavala pobude za vmesno evalvacijo postopka umeščanja severnega odseka tretje razvoje osi med Velenjem in avtocesto A1.

Komisija za kulturo, znanost, šolstvo in šport se je seznanila z Analizo uresničevanja Resolucije o nacionalnem programu izobraževanja odraslih za leti 2007 in 2008, predlogom Zakona o Javnem skladu Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, novo Zakona o vrtcih, predlogom Zakona o javnem interesu v mladinskem sektorju, novo Zakona o mladinskih svetih. Obravnavala je še zaključke s posveta »Športna rekreacija danes in jutri«, ter predloge Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, Zakona o Radioteleviziji Slovenija, Zakona o Slovenskem filmskem centru, javni agenciji Republike Slovenije.

Komisija za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je obravnavala predlog novele Zakona o zdravstvenem varstvu rastlin, pobudo Skupnosti občin Slovenije za obravnavo problematike delovanja Lokacijskih akcijskih skupin v občinah, ter pobudo v zvezi s koncesijskimi dajatvami za trajnostno gospodarjenje z divjadjo. Obravnavala je pobudo za pripravo novele Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije, noveli Zakona o zadržkih in Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije. Obravnavala je zaključke s posveta »Gozd in les-razvojna priložnost Slovenije ter »Gospodarski in družbeni pomen zadrž - stanje in razvojne možnosti v Sloveniji ter izkušnje iz sosedstva«. Obravnavala je še predloge Kmetijsko gozdarske zbornice do problematike obdajevanja osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, predvidenih sprememb pokojninskega sistema na osnovi kmetijske dejavnosti in enakopravnosti pri uveljavljanju pravice do sofinanciranja kmetijskih zavarovanj, ter predlog za sprejem avtentične razlage prvega odstavka 16.a člena Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije.

Mandatno imunitetna komisija je obravnavala dopis Ministrstva za kulturo glede imenovanje predstavnik v nacionalni usklajevalni odbor za izvajanje Evropskega leta prostovoljnih dejavnosti.

Prelaganje problematike Zasavja

Z novo Zakona o postopnem prestrukturiranju Rudnika Trbovlje-Hrastnik in razvojnem prestrukturiranju regije se želi doseči kratkoročna razbremenitev pritiska na proračunska sredstva. Člani komisije so menili, da gre za prelaganje problema v prihodnost in opozorili na možnost, da bo v Zasavju tudi v prihodnosti energetska središče.

Komisija potrdila novo Zakona o upravnem sporu

Komisija za državno ureditev je potrdila novo Zakona o upravnem sporu in menila, da so predlagane spremembe sistemski poseg, za katerega je potrebna širša razprava in sistemske rešitve. Večina je menila, da vlada ravna neodgovorno, ker dopušča takšno stanje in da javni interes ni dobro zaščiten.

Dileme ob razpravi o arbitražnem sporazumu

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve ni nasprotovala predlogu Zakona o ratifikaciji Arbitražnega sporazuma med vladama Republike Slovenije in Republike Hrvaške. Izpostavila je nekatere dileme glede predloga: ali vsebina arbitražnega sporazuma zagotavlja ustrezno varovanje strateških nacionalnih interesov, neenotnost v tolmačenjih in možnost različnega razumevanja besedila »stik Slovenije z odprtim morjem« in ali bodo učinki sporazuma sledili potrebam in interesom Slovenije, ter ali bomo diskriminirani pri dejavnostih na morju.

Komisiji potrdili novo Zakona o varnosti cestnega prometa

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj ter Komisija za državno ureditev sta na skupni seji 31. marca podprli novo Zakona o varnosti cestnega prometa. Svetniki so z vidika decentralizacije predlagali, da se preuči vprašanje sedeža nove Javne agencije za varnost prometa in predlagali preveritev roka 1. septembra, ko naj bi se v njeno pristojnost prenesle določene naloge in bi se izvedel prevzem javnih uslužbenec. Ustanovitev agencije bo povečala proračunske izdatke, za varnost cestnega prometa pa je potrebno dobro sodelovanje agencije z lokalnimi oblastmi.

Vprašanje finančne vzdržnosti avtocestnega programa

Člani Komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj so se seznanili z Letnim planom razvoja in obnavljanja avtocest za leto 2010 in opozorili, da za njegovo izvajanje niso predvidena proračunska sredstva, ampak je predvideno dodatno zadolževanje. Glede na preusmeritev sredstev s cest na železnice ob hkratnem zadolževanju, se postavlja vprašanje finančne vzdržnosti avtocestnega programa.

Z zakonom spremeniti prehranjevalne navade učencev?

Komisija za kulturo, znanost, šolstvo in šport je podprla predlog Zakona o šolski prehrani, svetniki pa so poudarili, da bo z zakonom težko spremeniti prehranjevalne navade mladih, ker bi se jih morali naučiti v programu izobraževanja.

Komisiji o neofitnih rastlinah

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj ter Komisija za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano sta na skupni seji podprli predlog novele Zakona o zdravstvenem varstvu rastlin, ki skuša preprečiti širjenje neofitnih rastlinskih vrst in izpostavili primer ambrozije.

Zapleteni postopki v okviru pobude LEADER

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je opozorila na zapletene postopke pridobitve sredstev v okviru pobude LEADER, ki so eden izmed glavnih razlogov za nezadostno črpanje sredstev in oteženo delovanje LAS-ov. Pozvali so odgovorne, da najdejo rešitve za optimizacijo postopkov.

Koncesije za gospodarjenje z divjadjo

Potem ko je Skupnost občin Slovenije opozorila na neracionalno zakonsko ureditev koncesij za trajnostno gospodarjenje z divjadjo, se je Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj strinjala, da ureditev za občine pomeni dodatne delovne obveznosti in stroške, medtem ko so koristi majhne.

Položaj lobistov v javnem sektorju

Komisija za državno ureditev je potrdila predlog Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije, a med drugim predlagala, da se kot možne člane izborne komisije navede tudi člane Državnega sveta. Menili so, da načrt integritete za organe javne uprave pomeni dodatno birokratsko oviro in nepotrebne stroške. Izpostavili so še položaj lobistov v razmerju do javnega sektorja.

Upočasnitev modernizacije prioritarnih razvojnih osi

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj ni podprla predloga Zakona o zagotavljanju sredstev za investicije v javno železniško infrastrukturo. Kljub težavam v javni železniški infrastrukturi, bi moral predlagatelj poiskati drug vir financiranja, kot pa iz naslova prihodkov iz letne dajatve za uporabo vozil v cestnem prometu. Modernizacija državnega cestnega omrežja na 3. razvojni osi in ostalih prioritarnih oseh se bo upočasnila, kar je z razvojnega vidika nedopustno.

Enotna koroška manjšinska organizacija- korak v pravo smer

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve se je seznanila s položajem in financiranjem slovenske narodne skupnosti v Avstriji. Predstavniki manjšinskih organizacij so se strinjali, da so sredstva, ki jih namenja Slovenija zadovoljiva, a opozorili na manjko politične usklajenosti. Pozdravili so predlog Vladimirja Smrtnika o ustanovitvi nove enotne organizacije in izrazili željo o boljši informiranosti o manjšinskem dogajanju.

Višja kakovost storitev vrtcev

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je podprla predlog novele Zakona o vrtcih, a so svetniki imeli pripombe na pravilnik o normativih in minimalnih tehničnih pogojih. Opozorili so na nepravilni sistem plačevanja in predlagali preučitev finančnih posledic zakona za občine.

Podpora noveli o javno-zasebnem partnerstvu

Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance je podprla novelo Zakona o javno-zasebnem partnerstvu. Soglašali so, da je triletni rok, določen v zakonu iz leta 2006, prekratek in ga je treba podaljšati. Opozorili so na krivico, ki se je zgodila malim delničarjem s privatizacijo nekaterih javnih podjetij.

Trenutna zakonska ureditev ne omogoča preoblikovanja sklada

Komisija Državnega sveta za kulturo, znanost, šolstvo in šport je podprla predlog Zakona o Javnem skladu Republike Slovenije za kulturne dejavnosti. Državni svetniki so opozorili na spornost dela 6. člena zakona, ki določa, da zaposleni v skladu ne smejo biti člani njegovega nadzornega sveta.

Predlog deklaracije za delovanje države v institucijah EU ne dovolj natančen

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je obravnavala predlog Deklaracije o usmeritvah za delovanje Republike Slovenije v institucijah Evropske unije v obdobju januar 2010 - junij 2011 in med drugim opozorila na okoljsko grožnjo ob morebitni izgradnji plinskih terminalov v Tržaškem zalivu. Poudarili so tudi pomen ribištva za Primorsko.

Predstavitev dela znanstvenikov podjetniški javnosti

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je podprla Akcijski načrt sodelovanja s slovenskimi znanstveniki in drugimi vrhunskimi strokovnjaki v tujini in predlagala, da se ukrepom predstavitve dela znanstvenikov v javnosti doda še »predstavitev podjetniški javnosti«.

Novela Zakona o ekonomskih conah brez podpore

Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance ni podprla predloga novele Zakona o ekonomskih conah, ker ohranja določene izjeme, ki niso potrebne, že dosednji zakon pa ni imel ekonomskih učinkov.

Parcialno reševanje problematike minimalnih plač

Člani Komisije za gospodarstvo, obrt, turizem in finance so podprli Zakon o minimalni plači. Strinjali so se s povišanjem minimalne plače, opozorili na preveč parcialno reševanje socialne problematike in nujno celostno reševanje. Izrazili so bojazen, da bi povišanje minimalne plače povzročilo izgubo delovnih mest.

Varnost v železniškem prometu

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je podprla predlog Zakona o varnosti v železniškem prometu. Strinjala se je, da se prenese odgovornost za zaščitne višinske profile pred križanjem ceste s progo iz upravljavca cest na upravljavca javne železniške infrastrukture in podprla zmanjšanje varovalnega progovnega pasu z 200 na 100 metrov.

Omejitev nelojalne konkurence prevoznikom

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je podprla predlog sprememb Zakona o prevozih v cestnem prometu, ki bi omejil nelojalno konkurenco tujih, še posebej hrvaških prevoznikov.

Podpora centru v Špetru

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve se je seznanila s problematiko slovenske manjšine v Videmski pokrajini, podprla pobude za vzpostavitev Slovenskega multimedialnega centra v Špetru in izrazila podporo projektu »Jezik«.

Razvojna podpora Beli krajini

Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je podprla pobudo državnega svetnika Jožeta Mihelčiča ter belokranjskih županov za sprejem interventnega zakona o razvojni podpori Beli krajini, vlado pa pozvala, da preuči vse možne interventne ukrepe za reševanje brezposelnosti in hitreje vzpostavljane cestne in ostale razvojne infrastrukture in jih začne nemudoma izvajati.

Človeški potenciali - naš up!

Mag. Blaž Kavčič je v slavnostnem govoru na 20. srečanju državnikov pod Najevsko lipo izpostavil vrednote, s katerimi je zrasla in dozorela slovenska nacionalnost v slovensko svetovljanskost.

Mednarodni strokovni posvet v Škofji Loki

Mag. Blaž Kavčič je 28. junija odprl mednarodni strokovni posvet Motivi in vsebine zgodovinskih obdobjev v sodobni turistični ponudbi mest v Škofji Loki.

Dan državnosti v Radovljici

V Radovljici je bila 25. junija občinska proslava ob dnevu državnosti. V slavnostnem govoru je mag. Blaž Kavčič poudaril vrednote miru, svobode in pravičnosti, ki so nas povezovala doslej in nas bodo povezovala tudi v prihodnje.

Kaj jemlješ ti orožje, sin?

Predsednik Državnega sveta je 22. junija na Loškem gradu odprl razstavo ognjenega orožja, na kateri je bil predstavljen tehnični in tehnološki razvoj orožja od 15. stoletja do konca druge svetovne vojne.

Odličja inovatorjem Zasavja

Mag. Blaž Kavčič se je 17. junija udeležil Konference z inovativnostjo do poslovne odličnosti, ki jo je v Hrastniku pripravila zasavska območna enota Gospodarske zbornice Slovenije.

Podpora festivalu otroške ustvarjalnosti

Predsednik Državnega sveta se je udeležil odprtja 4. Luninega festivala v Tivoliju in podprl prizadevanja za spodbujanje otroške ustvarjalnosti, ki ne pozna meja.

O cestnih povezavah na Kozjanskem

Predsednik Državnega sveta je 3. junija obiskal Občino Šentjur. Gostitelji so predstavili občinske projekte in razvojne možnosti šentjurske regije. Predsednik se je udeležil tudi okrogle mize o pomenu cestnih povezav za razvoj Kozjanskega na Planini pri Sevnici.

Inovativnost kot priložnost za prihodnost

Mag. Kavčič je 17. maja na Gospodarskem razstavišču odprl festival Inovativnost in 2. mednarodni sejem inovacij. Festival je označil kot priložnost za krepitev zavesti, da prihodnost temelji na ustvarjalnosti, inovativnosti, znanju in njegovi uporabi.

Rekreacija za vitalnost in harmonijo

Mag. Kavčič je bil pokrovitelj prireditve Šport in špas, ki jo ob svetovnem dnevu družine organizira RTV Slovenija in se je udeležilo okrog 70.000 Slovencev.

Podelitev nagrade Obrtnik leta

Predsednik Državnega sveta je 6. maja na slovesnosti ob Dnevu slovenske obrti in podjetništva podelil nagrado za Obrtnika leta, ki jo je prejel Anton Kambič.

O slovenski lesno-predelovalni industriji

Mag. Kavčič se je udeležil posveta o Možnostih financiranja in subvencij energetske varčnih zgradb ter oken 5. maja na Brdu pri Kranju in predstavil pogled na slovensko lesno-predelovalno industrijo.

Boj za svobodo in dostojno življenje

Mag. Kavčič je spregovoril na slovesnosti ob dnevu upora proti okupatorju v Škofji Loki in izpostavil velik pomen patriotskega boja za svobodo in dostojno življenje.

Očistimo Slovenijo v enem dnevu

Državni svet je podprl akcijo Očistimo Slovenijo v enem dnevu in vizijo Slovenije o ravnanju z odpadki.

Več znanja za več turizma

Mag. Blaž Kavčič je 14. aprila v Celju odprl 7. festival Več znanja za več turizma; tema je bila Moj kraj - moj ponos. Izpostavil je, da se najboljše ideje velikokrat porodijo prav na domačem pragu in v domačem okolju.

Romom ponuditi realne priložnosti

Predsednik se je kot častni pokrovitelj udeležil prireditve v počastitev 8. aprila - svetovnega dneva Romov v Kamencih. Poudaril je, da mora prizadevanja in ukrepe za izboljšanje ekonomskega in socialnega položaja spremljati tudi osveščanje o univerzalnosti človekovih pravic, nediskriminaciji in odpravi predsodkov in da je treba Romom ponuditi redno izobraževanje, službe in stanovanja.

3. konferenca o inovacijskem komuniciranju

Mag. Blaž Kavčič je odprl 3. konferenco o inovacijskem komuniciranju kot prostor medstrukturalnega dialoga za razvoj novih pogledov, pristopov in orodij za spodbujanje ustvarjalnosti.

Dozorela zavest o pomenu kmetijstva

Predsednik mag. Kavčič je ob odprtju XXXVII. letnega posveta zadržnikov 9. marca v Portorožu poudaril pomen kmetijstva, ki se z družbene margine širi na področja, kot so okolje, podeželje, poseljenost, socialno in regionalno ravnovesje, ekologija, sonaraven razvoj in biodiverziteteta, podnebne spremembe, energetika itd.

Odprtje razstave ob dnevu žena

Mag. Blaž Kavčič je odprl slikarsko razstavo prof. dr. Bojane Boh, z naslovom »Svetloba v Geometriji snovi«.

Prakse povezovanja, sodelovanja in informiranja socialnih partnerjev v EU

16. februarja je mag. Kavčič v Novi Gorici na delavnici Prakse povezovanja, sodelovanja in informiranja socialnih partnerjev v EU poudaril, da je socialno partnerstvo kriza postavila na preizkušnjo in brez dialoga naši družbi grozi, da bo v prihodnosti prijazna le do elit, neprijazna pa bo do delavcev in bodočih upokojevcev.

Vseslovenski kulturni plenum

Mag. Kavčič se je udeležil vseslovenskega kulturnega plenuma Društva slovenskih pisateljev na temo Razdvojena zgodovina, nejasna sedanost, negotova prihodnost in v prispevku opozoril na globalno krizo, ki je grobo in jasno izpostavila nekatera temeljna družbeno gospodarska protislovja.

Boj zoper socialni dumping

Državni svet je podprl pobudo Zveze svobodnih sindikatov Slovenije (ZSSS) v boju zoper socialni dumping. Gre za predlog, kako zmanjšati možnosti za izkoriščanje in slabšanje položaja delavcev in povečanje družbene odgovornosti podjetij. Pobuda je v skladu z Resolucijo o družbeni odgovornosti podizvajalskih podjetij v proizvodni verigi, ki jo je lani sprejel Evropski parlament.

Podizvajalstvo - vir gospodarskega in socialnega neravnovesja

Kot je zapisano v Resoluciji, podizvajalce pogosto izkoriščajo enega proti drugemu, zato so delavci tako naročnikov v javnih razpisih kot podizvajalcev pod pritiskom glede delovnih pogojev, ti pa v veliki meri vplivajo na ceno storitve, s katero se konkurira na razpisih. Iz Resolucije je razvidno, da podizvajalstvo, kljub številnim pozitivnim vidikom in omogočanju rasti proizvodnih zmogljivosti, ustvarja med delavci gospodarsko in socialno neravnovesje in pospešuje slabšanje delovnih razmer.

Podizvajalstvo se lahko izvaja prek agencij za pogodbeno zaposlovanje in podjetij, ki izključno posredujejo delovno silo za določen čas in občasno delujejo kot t.i. »poštni nabiralniki«. Pogosto se za ta namen dodeli le eno naročilo oz. delavce najame le za ta namen. Takšne prakse poudarjajo hitro spremenljivo naravo gradbene industrije in drugih sektorjev, v katerih so zaposlitvena razmerja izredno negotova. Nesporno se delovna razmerja v gradbenem sektorju na novo opredeljujejo, ob hkratnem zmanjševanju neposredne družbene odgovornosti glavnega izvajalca, saj se delo oddaja podizvajalcem in agencijam za zaposlovanje tako, da je zagotavljena poceni in pogosto nekvalificirana delovna sila, kar je sestavni del podizvajalstva na nižjih ravneh. V čezmejnem kontekstu se problematika negotovega delovnega mesta pokaže ob napotitvah delavcev na delo v tretjo državo članico.

Negativni učinki podizvajalske verige v Sloveniji

Podizvajalske verige imajo konkretne negativne učinke, ki jih čutijo delavci. A tudi sistemski zakonodajni okvir lahko odločujoče pripomore k zaviranju ali k pospeševanju izkoriščanja delavcev v podizvajalski verigi, s tem pa tudi k zaviranju ali pospeševanju socialnega dumpinga. Praksa v Sloveniji kaže na slabo stanje po celotni vertikali podizvajalske verige. Tako podizvajalska podjetja brez razlogov zavlačujejo s plačilom obveznosti do naslednjih podizvajalcev; precej podizvajalcev v imenu »stroškovne učinkovitosti« redno zlorablja delovno zakonodajo; delavci, vpeti v to verigo, ne dobijo ustreznega plačila, hkrati pa so pod stalnim pritiskom rokov, kar ima za posledico ogromno število (neplačanih) nadur ob praviloma slabih delovnih pogojih. To pomeni, da proces podizvajalskih verig v bistvu temelji na socialnem dumpingu, ki ga v tem trenutku podpira tudi država z nekaterimi določili, ki prisilno priklenejo delavce v delovni proces.

Ukrepi za zmanjševanje socialnega dumpinga

Med ukrepi, ki bi zagotovili vsem delavkam in delavcem v Sloveniji enakopraven položaj, so Državni svetniki izpostavili, da je treba zakonski okvir pogodb o naročanju dela (storitev) oblikovati tako, da se v pogodbe o naročilu dela med naročnikom in glavnim izvajalcem in v pogodbe s podizvajalci obvezno vnese določba o solidarni skupni odgovornosti za terjatve delavcev, nastale zaradi opravljanja naročenega dela; vzpostavi sistem licenciranja (pod)izvajalskih podjetij, v katerega se vključi reprezentativni sindikat dejavnosti s potrdilom, da je spoštovana kolektivna pogodba dejavnosti, ki obvezuje delodajalca. Če delodajalec ni vezan s kolektivno pogodbo dejavnosti, mora v postopku licenciranja nastopiti Inšpektorat RS za delo. Licenca bi bila obvezna sestavina kandidiranja pri vseh (javnih) naročilih; spremeniti Zakon o jamstvenem in preživninskem skladu podobno, kot se določbe tega zakona uporabljajo za tiste, ki so izgubili delo v stečajnih postopkih; sprejeti zakonsko rešitev, ki bo omogočala vsaj minimalno varnost zaposlenih tudi v primeru, ko le-ti brez svoje krivde ne bodo prejeli plače več kot mesec dni; spremeniti Zakon o zaposlovanju in delu tujcev v delu, ki se nanaša na pogoje za pridobitev osebne delovne dovoljenja; spremeniti socialni sporazum z BiH, Hrvaško ter Makedonijo tako, da bo omogočen dostop do denarnih nadomestil delavcem migrantom z začasnimi bivališčem v Sloveniji; spremeniti osnutek Sporazuma z BiH o zaposlovanju državljanov BiH v Sloveniji, ki določa, da se delavcu migrantu po preteku delovnega dovoljenja za tri leta omogoči vrnitev v državo zaposlitve, a šele po najmanj šestmesečni prekinitvi zakonitega prebivanja v državi zaposlitve. Obdobje prekinitve je treba znižati (npr. na tri mesece); čimprej sprejeti Uredbo o določitvi minimalnih bivalnih in higijenskih standardov za tujce na delu v Sloveniji; ustanoviti »svetovalec odbore« na nacionalni in lokalni ravni, ki bi s svojim delom in pobudami posledično usmerjali delo Inšpektorata RS za delo; vzpostaviti sistem kvot za uporabo agencijskega dela z namenom preprečevanja socialnega dumpinga na podjetniški ravni.

Ogroženi socialni temelji kmetijstva

Državni svet je podprl pobude nevladnih kmetijskih organizacij o problematiki obdavčevanja osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti, predvidenih spremembah pokojninskega sistema na osnovi kmetijske dejavnosti in enakopravnosti pri uveljavljanju pravice do sofinanciranja kmetijskih zavarovanj.

Kmetijska in gozdarska dejavnost v neenakopravnem položaju

V odločbah o odmeri obveznosti iz kmetijstva za leto 2009 so bili zneski v primerjavi s preteklimi leti izjemno visoki. Na hektar njive so znašili 184,04 evra (3,6 kratnik lanskoletnega zneska), na hektar travnika pa 185,03 evra (1,7 kratnik lanskoletnega zneska, ki je tako celo bistveno višji od regionalnega plačila za travinje). Ob tem se povprečni znesek subvencij pripiše vsem zavezancem, pri katerih je kdorkoli od članov gospodinjstva v letu 2009 uveljavljal obdavčljiva plačila za ukrepe kmetijske politike, in sicer za vsa zemljišča po stanju v zemljiškem katastru, ne glede na to, da mnoga med njimi ne zadoščajo pogojem za uveljavljanje subvencij oziroma zavezanci teh plačil niso uveljavljali in tudi ne prejeli.

Nujna sistemska rešitev problematike

Ob sprejetju Zakona o dohodnini je bil tak način obdavčevanja plačil za ukrepe kmetijske politike sprejet kot začasen. Obljuba o hkratni spremembi Zakona o dohodnini in sprejetju novega Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka se ni uresničila. Zaradi izjemno neugodnega dohodkovnega položaja kmetijstva v letu 2009, in že vrsto let neažurirani višini katastrskega dohodka, davčna osnova s pripisanimi povprečnimi zneski subvencij močno presega dejansko dosežene dohodke na hektar kmetijskih zemljišč. Ker se položaj kmetov vsak dan slabša je potrebno sistemsko reševanje problematike in »v paketu« sprejeti področne zakone ter ob tem plačila za ukrepe kmetijske politike ne obravnavati kot dohodkovna plačila, pač pa jim priznati funkcijo izravnalnih plačil za nadomestilo dohodka ob padcu cen kmetijskih pridelkov ob naraščajočih stroških kmetijske pridelave. Prav tako so se državni svetniki strinjali, da naj za leto 2009 povprečnih zneskov subvencij ne vključijo v davčno osnovo iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti.

Zakon o dohodnini v ustavno presojo

Obdavčevanje kmetov oz. plačilo davka za nekaj, kar niso prejeli, pomeni kršenje drugih zakonov, človekovih pravic in ustave. Povprečnina je nepravilna in ustavno sporna. Čim prej je treba spremeniti zakon, ki obravnava povprečnine in davek na subvencije ter izdelati kriterije za obdavčitev posameznih kmetij, ki so zelo specifične. Kmetu je potrebno zagotoviti status, ki mu pripada, vse deklarativne pobude pa gredo v nasprotno smer. Obdavčitev subvencij pomeni, kot da bi v gospodarstvu obdavčili socialne transferje. Priprava zakonodaje ne funkcionira, zato naj pristojne institucije razmislijo ali je obdavčitev sploh smiselna. Za razrešitev problematike je nujen dialog vlade in nevladnih organizacij. Nevladne organizacije so pozdravile odločitev svetnikov, da bodo vložili ustavno presojo na Zakon o dohodnini.

Vprašljive spremembe pokojninskega sistema

Zaradi poslabševanja dohodkovnega položaja slovenskega kmeta, zavarovanci predvidenih obremenitev za socialno varnost po predlogu nove zakonodaje ne bodo zmogli. Nekatere določbe kmetu popolnoma odrekajo njegovo večrazsežnostno vlogo in ga enačijo s samostojnim podjetnikom. Prav tako ni bila narejena presoja posledic predvidenih sprememb, kmečka populacija v spreminjanje zakonodaje tudi ni bila vključena. Prekomerne finančne obremenitve iz naslova socialne varnosti posledično zmanjšujejo število kmečkih zavarovanj in večajo število socialnih upravičencev. Zato popolna ukinitev možnosti zavarovanja za ožji obseg ni sprejemljiva. Nesprejemljive so tudi določbe, ki posegajo v že pridobljene pravice. Nerazumno je tudi višanje pogojev za starostno upokožitev iz razloga dviga življenjske dobe in neupoštevanje občutnega dviga starosti ob prvih zaposlitvah. Na ta način se slabi ravno tisto družbena skupino, ki ima največji potencial v invencijah in drznostih. Državni svetniki so podprli zahteve, da pripravljavec zakona upošteva vserrazsežnostno funkcijo kmeta in kmetijstva, ter da se KGZS vključi v Ekonomsko socialni svet.

Kršena pravica do sofinanciranja kmetijskih zavarovanj

Vse več je kmetov, ki svoje proizvodnje ne morejo zavarovati, oz. se zavarovanje pogojuje s sklenitvijo premoženjskih zavarovanj pri isti zavarovalnici, kljub temu, da so po Uredbi o sofinanciranju zavarovalnih premij za zavarovanje kmetijske proizvodnje in ribištva za leto 2010 do sofinanciranja upravičeni. S tem je kmetom kršena temeljna pravica do sofinanciranja kmetijskih zavarovanj. Državni svet je pozval pristojne ustanove, da čimprej poišče rešitev, da se preveri pravna veljavnost izvajanja uredbe in izvedejo ustrezne spremembe, da zavarovalnice pripravijo sezname kmetov, ki jim letos ne bodo zavarovale kmetijske proizvodnje in jih o tem tudi pisno obvestijo, vlada pa naj ustanovi delovno skupino in skupaj s KGZS pripravi predlog ureditve kmetijskih zavarovanj v obliki vzajemne zavarovalnice ali sozavarovalnega poola.

Srečanje predsednikov COSAC-a v Madridu

Predsednik Komisije za mednarodne odnose in evropske zadeve Vincenc Otoničar se je 5. februarja v Madridu udeležil srečanja predsednikov odborov parlamentov Evropske unije za evropske zadeve.

Konferenca COFAC v Madridu

Predsednik Komisije za mednarodne odnose in evropske zadeve Vincenc Otoničar se je od 24.-26. februarja udeležil konference COFAC v Madridu in se seznanil o prioritetah španskega predsedovanja.

Delovni obisk v Celovcu

Predsednik mag. Blaž Kavčič se je 14. marca v Celovcu srečal s predsednikom Zveznega sveta Republike Avstrije, predsednikom koroškega Deželnega zbora ter deželnim glavarjem in spregovoril o aktualnih dvostranskih odnosih s posebnim poudarkom na spoštovanju pravic slovenske manjšine ter gospodarskem sodelovanju.

Srečanje s poslanci Kosova

Delegacija Državnega sveta pod vodstvom Darka Frasa se je 15. aprila srečala s poslanci Skupščine Kosova, sogovornikom predstavila vlogo in položaj Državnega sveta ter vlogo na področju lokalne samouprave. Državni svetniki so se pod vodstvom Alojza Kovšce 20. maja srečali še z delegacijo Odbora za proračun in finance Skupščine Kosova in parlamentarce seznanili z nalogami komisije na področju financ in proračuna.

V Rimu o vlogi parlamentarne diplomacije

Predsednik mag. Kavčič se je udeležil XII. srečanja Združenja evropskih senatov. Govorili so o razvoju parlamentarne demokracije v 21. stoletju in vlogi drugih domov med lokalno samoupravo in Evropsko unijo. Izpostavili so pomen parlamentov v zakonodajnem postopku EU, mag. Kavčič pa je spregovoril še o vlogi parlamentarne diplomacije in opozoril na premalo prisotne vrednote svetovnega etosa in zlatega pravila vzajemnosti. Srečal se je še s senatorko Tamaro Blažina.

XLIII. konferenca COSAC

V Madridu je od 31. maja in 1. junija potekala XLIII. konferenca COSAC, ki sta se je udeležila Vincenc Otoničar in Bojan Kecek. Govorili so o položaju nacionalnih parlamentov in Evropskega parlamenta v luči Lizbonske pogodbe, prihodnosti konference COSAC in političnih prioritetah Evropske komisije.

Svet za inovativno družbo pričel z delom

Državni svet je leta 2008 oblikoval dokument o vzrokih globalne krize in temeljnih smernicah soočanja z njo. V letu 2009 so se svetniki opredelili za vključitev koncepta inovativnosti, ki bi razvojnim politikam dodal element dinamiziranja in motiviranja. S tem namenom je bil ustanovljen Svet za inovativno družbo, kot posvetovalno telo predsednika Državnega sveta in se aprila 2010 tudi prvič sestel.

Nova družbeno-gospodarska paradigma

Med temeljnimi vsebinskimi usmeritvami dokumenta o vzrokih globalne krize in temeljnih smernicah soočanja z njo je bila izpostavljena nova družbeno-gospodarska paradigma s kakovostjo življenja državljanov kot osrednjo kategorijo. Dokument je opozoril na potrebo po tehtanju pozitivnih in negativnih posledic globaliziranega družbeno-gospodarskega koncepta in na negativne učinke poslovanja globaliziranih transnacionalnih korporacij na okoljske in socialne strukture. V letu 2009 so se državni svetniki opredelili za vključitev koncepta inovativnosti kot dinamične kategorije, ki lahko razvojnim politikam doda element dinamiziranja in motiviranja. V letu 2010 je bil ustanovljen Svet za inovativno družbo, kot posvetovalno telo predsednika Državnega sveta. Delovanje posvetovalnega telesa naj bi po eni strani potekalo na splošni, konceptualni ravni, in sicer oblikovanju nove družbeno-gospodarske paradigme, temelječe na kakovosti življenja državljanov kot temeljnemu cilju in inovativnosti kot temeljnemu vzvodu konceptualnega in akcijskega preboja. Po drugi strani pa želi Svet za inovativno družbo konkretizirati delo na primeru dveh razvojnih vertikal-vertikali *gozd in les* in vertikali *okolje in energetika*.

Dobri sosedski odnosi

16. junija se je na obisku mudil predsednik Zveznega sveta Republike Avstrije Peter Mitterer. S predsednikom Državnega sveta sta se pogovarjala o vlogi drugih domov parlamentov in skupnem delovanju v Združenju evropskih senatov. Mag. Kavčič je ob tem zaprosil avstrijskega kolega za podporo na področju gozdarstva in lesno-predelovalne industrije, govorila pa sta še o širšem sodelovanju na področju gospodarstva, prometa in prometne infrastrukture ter turizma.

Srečanje predsednikov odborov parlamentov EU za evropske zadeve

Vincenc Otoničar se je 5. julija v Bruslju udeležil srečanja COSAC, udeleženci pa so spregovorili o prioritetah belgijskega predsedovanja, izpostavili ukrepe glede spopadanja s krizo, brezposelnostjo in naraščajočimi socialnimi razlikami, klimatskih spremembah, trgovini z ljudmi in o odnosu med nacionalnimi parlamenti in Evropsko komisijo.

3. svetovna konferenca predsednikov v Ženevi

Predsednik Državnega sveta se je udeležil 3. svetovne konference predsednikov parlamentov v Ženevi od 19. - 21. julija. Mag. Kavčič je v nagovoru poudaril usodnost zavedanja vplivov globalizacije na gospodarske, finančne, socialne in okoljske politike in opozoril na ključno vlogo finančne industrije.

Srečanje delegacij Državnega sveta in Sveta federacije Federalnega zbora Ruske federacije

Delegacija Sveta federacije se je 23. julija v Radovljici srečala z delegacijo Državnega sveta. Strinjali so se, da na dobre meddržavne odnose vplivajo tudi vsakoletna srečanja pri Ruski kapelici.

Državni svet kot nosilec odprtega dialoga

Priložnost delovanja Sveta za inovativno družbo je, da se opre na strukturo Državnega sveta, ki ima na eni strani razvit bogat komunikacijski kanal s strokovnimi organizacijami civilne družbe, na drugi strani pa ustavno predvideno komunikacijo s področjem bolj formalne politike (Državni zbor, vlada, ministrstva). Vmes med obema področjema pa je struktura interesnih skupin in komisij Državnega sveta, ki s pomočjo strokovnih služb izvajajo strukturiranje in nadgradnjo informacij o najpomembnejših družbenih vprašanjih (zaznanih problemih, predlogih, dilemah, zakonskih in podzakonskih ureditvah...). Državni svet sestavljajo državni svetniki, ki niso poklicni politiki in po izvolitvi nadaljujejo svoje delo tam, kjer so bili izvoljeni. To omogoča pretok svežih znanj, problemov, predlogov iz družbenih okolij. V Državnem svetu ni pozicije in opozicije, zato predstavlja Državni svet dejavniki uravnoteženja in zavor v političnem sistemu. Želi pa okrepiti tudi bolj dolgoročen pogled na družbena vprašanja, ker državni svetniki niso tako močno izpostavljeni pogojem strankarskega delovanja v okviru volilnih kampanj, strankarskih programov, koalicijskih kompromisov, opozicijsko motivirane napadalnosti, imperativom ugajanja volilcem in izogibanja nepopularnim temam in stališčem.

Poslanstvo, vrednote, cilji

Poslanstvo Sveta za inovativno družbo naj bi bilo zagotoviti strokovno, odprto, pluralistično okolje za nadaljnji inovativni razvoj Slovenije. V Sloveniji je veliko znanja, veliko je govora tudi o strategijah. A videti je, da primanjkuje povezovalnega znanja in delovanja, ki bi bilo dovolj pravilno in oprijemljivo in bi ponudilo vizijo nadaljnega razvoja družbe, ki bi analiziralo situacijo, definiralo splošne, kvalitativne cilje in ponudilo strategije prehoda. To poslanstvo naj bi izhajalo iz vrednot različnosti, dialoga, trajnostnega razvoja, asertivnosti, modrosti, blaginje, svobode. V tem delu je umestno vprašanje tudi o vlogi Cerkve, o vlogi svetovnega etosa, pomenu zlatega pravila itd. Pri vrednotah, pa tudi pri ciljih, je potrebno izostriti kriterij do ciljev in sredstev. V tem okviru se je zastavila teza, da je npr. mednarodna konkurenčnost gospodarstva, profitabilnost, smiselno razumeti kot sredstvo in ne kot cilj. Kaj nam pomaga visok profit, če nam propadajo socialne in okoljske strukture? Lizbonska strategija definira globalno konkurenčnost EU kot cilj! Veliko bolj prodorno je razmišljanje, da je trajnostni razvoj eden izmed temeljnih ciljev. Globalna konkurenčnost pa je (zelo pomembno) sredstvo, a le do mere, ko podpira ohranjanje in razvoj ravni kakovosti življenja državljanov.

Nad krizo in negativizem z inovativnostjo

Ljudje so vse bolj razočarani nad politiko, družbena nasprotja se zaostrojujejo, vse več je negativne energije, sovraštva. To lahko vodi do stigmatizacije ali nekritičnega odnosa do uspešnih. Cilj Sveta za inovativno družbo je preseči klimo negativizma in paraliziranosti in to z inovativnostjo, kot temeljnim vzvodom razvijanja pozitivne aktivne naravnosti deležnikov. Cilj je izpostaviti vlogo srednjega razreda kot nosilca inovativnosti. Ta opredelitev skriva v sebi nasprotovanje podrejanju globalnim transnacionalnim korporacijam, ohranjanje nacionalne identitete, kulture, domoljubja. Pomeni težnjo po takšni ureditvi, ki omogoča ustvarjanje dodane vrednosti v Sloveniji. Ni torej poskus zapiranja, a tudi ne naivnega sprjaznjenja z vlogo lahko zamenjivega sredstva za doseganje ekstraprofitov transnacionalnih korporacij.

Problematika prodaje deležev v NLB

Državni svet nasprotuje prodaji lastniških deležev v NLB d.d., ki bi zmanjšala upravljalški vpliv države, ali drugim spremembam lastništva s podobnimi posledicami.

Po mnenju državnih svetnikov bi morala biti odločitev o spremembah v lastniški strukturi banke temeljito pretehtana. NLB d.d. je najpomembnejša poslovna banka v Sloveniji z velikim finančnim in informacijskim vplivom na glavnino slovenskega gospodarstva. Poslovnih težav NLB d.d., ki izvirajo iz vodenja poslovanja NLB d.d. v preteklih letih, ne bi smeli reševati s hitro odprodajo banke in pri tem računati, da bo novi lastnik rešil težave na način, ki bi bil ugoden za Slovenijo.

Pred dokapitalizacijo nujna analiza poslovanja

Pred morebitno dokapitalizacijo ali odprodajo deležev bi Vlada Republike Slovenije morala poskrbeti, da bi nadzorni svet banke pripravil podrobno analizo in poročilo o poslovanju NLB d.d. v zadnjih letih. Kaj se je zgodilo s sredstvi iz zadnje dokapitalizacije in kaj s terjatvami LHB? V javnosti so prisotne izjave vodstva banke, da je predvidenih 250 mio € dokapitalizacije zgoj »kaplja v morje«! Pred odločitvami o dokapitalizaciji ali prodaji je potrebna čista slika, sicer bi transakcije lahko pomenile negospodarne poteze z zornega kota sedanjih lastnikov, pa tudi davkoplačevalcev. V formalnem smislu so svetniki opozorili na 13. člen Zakona o javnih financah, po katerem je o spremembi odloka o prodaji deleža države pristojen odločati izključno Državni zbor. Sedaj veljavni odlok ne vključuje prodaje deleža v NLB. Za primer dokapitalizacije bi po Zakonu o gospodarskih družbah lahko prišlo do rizika tožbe delničarjev, ki zaradi izredno kratkega roka ne bi mogli pristopiti k vpisu novih delnic.

Kakšen model gospodarjenja z državnimi deleži potrebujemo?

Slovenija potrebuje takšen model gospodarjenja z državnimi lastniškimi deleži v gospodarstvu, ki bo bistveno omejil možnost vpliva političnih elit in zadostil načelom korporacijskega upravljanja OECD. Ne glede na lastniško strukturo gospodarskega ali negospodarskega subjekta, pa je že sedaj možno imenovati kakovostno poslovodstvo. Razmišljanje o vključevanju transnacionalno delujočih finančnih institucij, ki so pomembno delovale v povzročanju globalne finančne krize in špekulativnih udarih na nacionalna gospodarstva v lastniško strukturo NLB d.d., je neprimerno. Slovenija potrebuje za vzpostavitev zadovoljive likvidnosti in za zagon infrastrukturnih projektov mednarodno strukturiran razvojni sklad nedolžniškega kapitala. Za pristop k takemu skladu imajo objektivni interes številne države, ki se zavedajo geostrateškega in logističnega potenciala Slovenije in poslovnega potenciala na področju izgradnje železniške infrastrukture, hidroenergetskih in drugih energetskih objektov, prenosnih energetskih sistemov in drugih infrastrukturnih objektov. Potrebno je mednarodno poslovno in kapitalsko sodelovanje s tistimi tujimi partnerji, ki vidijo svoj poslovni interes v povečevanju ustvarjene dodane vrednosti v Sloveniji, ne pa povezav, ki so usmerjene v zmanjševanje obsega dodane vrednosti.

Zaključki s posvetov

Državni svet je na 23. seji sprejel zaključke s posveta **Človekove pravice in duševno zdravje**, v katerih je med drugim ugotovil, da se kljub sprejemu Zakona o duševnem zdravju, ki opredeljuje pravni okvir za celostno in dolgoročno zasnovano varstvo duševnega zdravja v Republiki Sloveniji ter določa sistem zdravstvene in socialno varstvene skrbi na področju duševnega zdravja, v državi srečujemo s kršitvami človekovih pravic na tem področju. Kršitve človekovih pravic se pojavljajo tudi pri posameznih metodah zdravljenja, uporabah posebnih varovalnih ukrepov in prisilni hospitalizaciji.

Svetniki so na 25. seji sprejeli zaključke s posveta **Čas je za spremembe v urejanju prostora**. Posvet so razumeli kot možnost, da se opozori na probleme, in sicer: izdelati je treba oceno stanja v prostoru in multi-disciplinarno analizo sistema urejanja prostora, zagotoviti dosledno vrednotenje prostorskih razsežnosti razvojnih programov in politik na ravni države, pristopiti k učinkoviti reorganizaciji resorja v duhu nacionalne pristojnosti za urejanje prostora (načrtovanje, gradnja, varstvo, raba, vzdrževanje in prenova vseh sestavin prostora), zagotoviti formalne in druge (finance, znanje, čas) pogoje za bolj učinkovito vključevanje javnosti v zadeve s področja urejanja prostora, ciljno podpreti razvojno raziskovalno prakso, urediti zakonodajni okvir in zagotoviti pogoje za njegovo tekoče izvajanje.

Na 26. seji so svetniki sprejeli zaključke s posveta **Športna rekreacija danes in jutri** in predlagali, da pristojne institucije pregledno sistemsko in dolgoročno celovito podporo organizacije za športno rekreacijo, spodbudijo krepitev civilne družbe, njeno avtonomijo in družbeno odgovornost ter prostovoljnost. Zavzeli so se za spremembe vrste zakonodaje, ki se nanaša na šport, za spremembe nacionalnega programa o športu in oblikovanje strategije na tem področju ter da se čim prej pripravi »Bela knjiga«; za pregledno (so)financiranje fundacij in športnih organizacij in povečanje javnih vlaganj v športno rekreacijo, ter naložbe v športno infrastrukturo; večjo pozornost nameniti športno rekreativnim programom, posebej tistim, ki so namenjene socialno šibkim posameznikom, otrokom, mladostnikom in študentom, razvoju športnih društev v gospodarskih družbah; prouči naj se možnost, da se športna društva prestrukturirajo v gospodarske družbe.

Svetniki so na 26. seji sprejeli zaključke s posveta **Gozd in les-razvojna priložnost Slovenije**. Za državo z veliko lesno zalogo, kot je Slovenija, ki se zavzema za trajnostni razvoj, je les in njegova uporaba ter predelava izjemnega gospodarskega in socialnega pomena zaradi številnih pozitivnih okoljskih in gospodarskih učinkov oziroma razvojna priložnost za večjo prepoznavnost Slovenije v evropskem in širšem prostoru. Intenca zaključkov je, da je potrebno povečati zavedanje o pomenu lesa kot strateške dobrine in prispevati k intenzivnemu povečanju investicij v gozdarstvo in v lesno-predelovalno industrijo ter posledično ustvarjati nova delovna mesta.

Na 26. seji so svetniki sprejeli zaključke s posveta **Gospodarski in družbeni pomen zadrug- stanje in razvojne možnosti v Sloveniji ter izkušnje iz sosedstva**. V zaključkih je med drugim opozorjeno na izjemno velik pomen zadrugištva kot temelja slovenskega kmetijstva, izpostavljene pa so številne sistemske in zakonske ovire njegovemu sodobnemu delovanju in preobrazbi po vzoru delovanja tujih zadrug (primer Trentino v Italiji).

Nove publikacije Državnega sveta

Marca je izšel zbornik *Kaj lahko pričakujemo od centrov odličnosti?* v katerem so predstavljene dileme ob razdelitvi javnih sredstev iz naslova razpisa Centrov odličnosti Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo. V zborniku so prispevki dr. Janvita Goloba, dr. Franca Vodopivca, dr. Željka Kneza, dr. Ivana Lebana, dr. Marka Kosa, dr. Radovana Komela, dr. Karla Jezernika, dr. Žige Turka, dr. Uroša Staniča in številnih drugih uglednih razpravljalcev.

Aprila je izšel zbornik *Nacionalna strategija razvoja energetike na področju tekočih goriv v okviru zelene knjige*. S prispevki so sodelovali dr. Janvit Golob, Ivo Novak, Anton Gabeljšek, mag. Mirko Horvat, Mihael Dominko, Aleš Petermel in mag. Marko Agrež.

Maja je izšel zbornik *Športna rekreacija danes in jutri* s prispevki Bogomirja Vnučca, Rada Cvetka, dr. Milana Hoste, Marka Rajšterja, dr. Damirja Karpljuka in dr. Mateje Videmšek, dr. Rada Pišota in Iztoka Retarja.

Junija je društvo Občanski forum v sodelovanju z Državnim svetom izdalo zbornik *Demokratske vrednote in aktivno državljanstvo-pokrajine*, participacija, meje in odnosi s sosedi, ki je nastala na podlagi posvetov v Državnem svetu. Predstavitve v Državnem svetu so se udeležili soustvarjalci mag. Mojca Drčar Murko, dr. Milica Kacin Wohinz, dr. Ivan Kristan, dr. Jožef Kunič, mag. Vladimir Braco Mušič, dr. Marjan Ravbar, Marjan Sedmak, mag. Miloš Šenčur ter dr. Janez Šmidovnik.

Kakšne pokrajine potrebujemo?

Pokrajine pomembne za decentralizacijo Slovenije

Pokrajine bodo pomembne za decentralizacijo Slovenije, gledano s systemskega vidika pa bodo prinesle številne spremembe v ostalih delih družbenega sistema - pravnem redu oziroma zakonodaji, javnih financah, državni upravi, položaju občin, delovnem področju posameznih ministrstev, čezmejnem sodelovanju lokalnih skupnosti, mednarodnih razmerjih in povezavah ter tudi v položaju državljanov. Na posvetu, ki ga je 26. januarja pripravil Državni svet v sodelovanju z Občanskim forumom, so sodelujoči strokovnjaki z različnih področij soglašali, da Slovenija pokrajine potrebuje. Nekdanji ustavni sodnik Ciril Ribičič je ugotavljal, da se vedno najdejo novi izgovori, da se ne uresniči tisto, kar bi bilo v dolgoročnem interesu Slovenije. Po njegovem mnenju gre za zgodbo o zamujenih priložnostih. Ob bolj učinkovitem upravljanju države in decentralizaciji bi prispevale tudi k bolj uspešnemu črpanju evropskih sredstev, in tudi uspešnemu reševanju sedanje ekonomske krize. Gre za eminentno politično vprašanje, je bil prepričan nekdanji rektor Univerze na Primorskem Rado Bohinc. Stroka je namreč svoje povedala že večkrat in ima znanje na tem področju, kaj bistveno novega pa po njegovem mnenju ni mogoče. Gre preprosto za to, ali se je politika sposobna zediniti oz. nadaljevati s prizadevanji za iskanje konsenza. Stane Vlaj, upokojeni profesor za področje javne uprave in član strateškega sveta za decentralizacijo in regionalizacijo je dejal, da se uvedba pokrajin, ki po spremembi ustave imajo ustrezno ustavno podlago, vse bolj odmika. Ocenjeval je še, da država nima jasno izdelane strategije in ciljev razvoja lokalnih skupnosti. Vsekakor je večina prave stroke, torej ne tiste, ki riše zemljevide po naročilu, po Vlajevih besedah povedala, da se zavzema za model velikih pokrajin, ki bodo imele ustrezne materialne in človeške resurse. Profesor s Pravne fakultete Albin Igličar je poudaril, da mora biti projekt, preden bodo sprejete zakonske norme, dorečen s strokovnjaki z različnih področij. V prejšnjem mandatu, v fazi zadnjih razprav ter v pripravah za referendum pa je bila, kot je opozoril predsednik Društva občanski forum Vladimir Braco Mušič, stroka izrazito degradirana, pri čemer je izpostavil ignorantski odnos do regionalne in urbane geografije, urbane sociologije, urbanizma in krajinskega planiranja ter oblikovanja in tistih vej ekonomskih znanosti in tehnik, ki pomagajo pri presojanju racionalnosti prostorskega merila. Spregovorili so tudi o vrsti konkretnih vidikov ustanavljanja pokrajin, med drugim financiranju. Finančna avtonomija je osnova učinkovite decentralizacije, je poudarila Vilma Milunovič z Mestne občine Koper. Delovni posvet o Predlogu zakona o dolgotrajni oskrbi in zavarovanju za dolgotrajno oskrbo.

Delovni posvet o predlogu Zakona o dolgotrajni oskrbi in zavarovanju za dolgotrajno oskrbo

11. marca je v dvorani Državnega sveta potekal delovni posvet o Predlogu zakona o dolgotrajni oskrbi in zavarovanju za dolgotrajno oskrbo. Posvet je vodil državni svetnik Peter Požun, s predlogom zakona pa naj bi uvedli učinkovit in pravičen sistem, v katerem naj bi pomoči potrebni dobili ustrezno podporo, ki ne bo v celoti odvisna od njihove trenutne plačilne sposobnosti, in ki bo temeljil na solidarnosti med generacijami in znotraj generacij.

Sodelovanje za blažitev podnebnih sprememb

V sodelovanju z Državnim svetom Republike Slovenije, Ministrstvom za gospodarstvo in Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Republike Slovenije, Kmetijskim inštitutom Slovenije in mednarodnimi organizacijami AEBIOM, ISEO in RPHP SLOBIOM je 8. in 9. julija potekala 11. mednarodna konferenca z naslovom Mednarodno sodelovanje za blažitev podnebnih sprememb s ciljem spodbuditi mednarodni in multidisciplinarni dialog, potreben za preboj ekološkega kmetovanja in zdrave hrane, obnovljivih virov energije in obnovljivih surovin, ki bodo omogočili prehod v nizkoogljično družbo. Sodelovali so Lojze Peterle, Anton Komat, prof. dr. Ernest J. Sternglass, mag. Heinz Stockinger, Gustav R. Grob, dr. Heinz Kopetz, dr. Vladimir Kercan, izr. prof. dr. Martina Bavec, prof. dr. Franci Bavec, Matjaž Turinek, Maja Turinek, in mag. Martina Šumenjak Sabol.

Kako izmeriti blaginjo?

Umanotera in Državni svet sta 15. junija organizirala razvojni forum Kompas razvoja in blaginje- razvojne strategije in kako meriti blaginjo. Udeleženci so razpravljali o vprašanjih, kakšen je odnos med cilji razvoja in različnimi kazalci, ki ga merijo, ali lahko ena sama številka (npr. BDP) pokaže vso različnost sodobnih družb, kakšno vrednost imajo indikatorji, ki so sestavljeni iz več področij (npr. HDI, GDP, GPI itd.), ali lahko ti indikatorji v celoti nadomestijo BDP ali ga lahko le dopolnijo, kako preseči razlike med statistikami, ki kažejo neprestani napredek in občutki ljudi, ki tega ne opazijo, kako opredeliti in meriti blaginjo, če je blaginja končni cilj človekove dejavnosti. Na forumu so sodelovali dr. Matjaž Hanžek, dr. Ana Murn, dr. Marta Gregorčič, dr. Lučka Kajfež Bogataj in dr. Katja Vintar Mally.

Mesta - urbani izziv prihodnosti

18. maja sta Državni svet in Združenje zgodovinskih mest skupaj s Fakulteto za arhitekturo organizirala posvet na temo revitalizacije starih mestnih jeder, kot zgodovinskih središč civilizacije, gospodarskega, družbenega, kulturnega, duhovnega in znanstvenega napredka, ki pa jih je čas, ki ga živimo, razvrednotil. Revitalizacija starih mestnih jeder je zato izziv za številne strokovnjake različnih strok. Sodelovali so Mateja Hafner Dolenc (Združenje zgodovinskih mest Slovenije), mag. Peter Gabrijelčič (Fakulteta za arhitekturo), dr. Peter Fister (Fakulteta za arhitekturo), Damjana Pečnik (Ministrstvo za kulturo), Janez Koželj (MOL), dr. Marjan Hočevar (Fakulteta za družbene vede), Peter Vesenj (Hosting d.o.o.) in dr. Tadeja Jere Lazanski (Fakulteta za turistične študije Portorož).

Trajnostni razvoj

30. marca je v Državnem svetu potekal posvet o trajnostnem razvoju: med realnostjo, nerazumevanjem in vizijo. Slovenija se srečuje s težavami z udejanjanjem načel TR v praksi in od tod pričakovanja, da bo prišlo do premika in bodo tematike na ravni virov podnebnih sprememb prišle v ospredje slovenske razvojne paradigme. Na posvetu so sodelovali dr. Dušan Plut (Univerza v Ljubljani), dr. Jernej Stritih (Služba Vlade RS za podnebne spremembe), dr. Drago Kos (Univerza v Ljubljani), mag. Violeta Bulc (Vibacom), dr. Marko Debeljak (Inštitut Jožef Štefan in Univerza v Novi Gorici).

Obnovljiva in učinkovita raba energije za Slovenijo

Zveza društev za biomaso Slovenije je v sodelovanju z Državnim svetom 15. marca pripravila 2. slovensko konferenco OVE in URE za Slovenijo do 2030. Podnebne in druge okoljske spremembe, finančna in gospodarska kriza, naraščanje brezposelnosti, sodobnih civilizacijskih bolezni, revščine in lakote, zahtevajo razvojne spremembe, ki bodo temeljile na sistemu vrednot trajnostnega, človeku in okolju prijaznega razvoja in načina življenja. V razpravi so sodelovali dr. Darja Piciga (Služba Vlade RS za podnebne spremembe), mag. Hinko Šolinc (Ministrstvo za gospodarstvo), mag. Robert Režonja (Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano), mag. Martina Šumenjak Sabol (SLOBIOM).

Gozd in les - razvojna priložnost Slovenije

Državni svet je v sodelovanju s Slovensko gozdno-lesno tehnološko platformo 2. marca pripravil posvet na temo Gozd in les - razvojna priložnost Slovenije. Želja organizatorja je bila, da bi v Sloveniji čim prej pristopili k intenzivnemu povečanju investicij v gozdarstvo in v lesno-predelovalno industrijo. Ko se sprašujemo, katere investicije v razvoj in raziskave bodo najhitreje pripeljale do merljivih pozitivnih učinkov, bi morali več pozornosti nameniti prav gozdarsko-lesarskemu kompleksu. Ko se vprašamo, s kakšnimi naložbami bi lahko najhitreje povečali število delovnih mest in obsega relativne in absolutne dodane vrednosti, moramo doseči prioriteto obravnave lesno-predelovalne industrije. V Sloveniji imamo dovolj znanja, da ustvarimo, uskladimo in uresničimo sodoben koncept za umno rabo lesa, ter ustvarimo trdno podlago za razvojni preboj gozdarske, lesarske, papirniške in drugih na lesu temelječih gospodarskih panog. Presekati moramo s prakso, da Slovenija predstavlja le poceni kolonijo za črpanje našega visoko kakovostnega nepredelanega lesa! Naša hlodovina gre večinoma nepredelana v izvoz, slovenski proizvajalci zahtevnih lesnih izdelkov pa uvažajo lesne dele, izdelane iz slovenskega lesa, iz tujine! Ko govorimo o slovenskem lesu, govorimo o potencialu 30.000 delovnih mest in o 1 milijardi evrov dodane vrednosti! To pa je za Slovenijo velika razvojna priložnost! V lesu se skriva potencial za prepoznavnost in ugled, za poslovno kakovost, uspešnost in inovativnost. Les je veliko več kot surovina za kurivo! Možnosti njegove uporabe so zelo različne in so zato tudi izziv za interdisciplinarno obravnavo s strani oblikovanja, arhitekture, gradbeništva. Na posvetu so sodelovali dr. Andrej Cvelbar (Direktorat za tehnologijo na MZT), dr. Franc Pohleven (Slovenska gozdno-lesna tehnološka platforma), dr. Janez Krč (Slovenska gozdno-lesna tehnološka platforma), dr. Marko Petrič (Slovenska gozdno-lesna tehnološka platforma), dr. Bogomil Breznik (Slovenska gozdno-lesna tehnološka platforma), dr. Vincenc Butala (Slovenska gozdno-lesna tehnološka platforma), dr. Nada Maticič (Slovenska gozdno-lesna tehnološka platforma), Jurij Beguš in Jošt Jakša (Zavod za gozdove Slovenije).

Kje so meje gospodarske rasti?

Potrebujemo gospodarski sistem po meri ljudi

Razvojni forum je 22. aprila skupaj z Državnim svetom pripravila fundacija Umanotera. Ekolog in raziskovalec Anton Komar je izpostavil, da potrebujemo gospodarski sistem po meri ljudi, ne pa, da ljudi premeščamo po sistemu kot sužnje. Aleksander Kešeljevič iz Ekonomske fakultete v Ljubljani je opozoril, da samo ekonomisti ne bodo našli odgovora na sedanjo gospodarsko krizo. Globalna gospodarska kriza je nastajala desetletja in je odraz sistema, ne posledica spodsrljaja. Nadaljevanje sedanjih trendov bi bilo za človeštvo pogubno, je v uvodu v forum dejal predsednik Državnega sveta mag. Blaž Kavčič. Ob tem je poudaril, da mora biti cilj vseh razprav o prihodnjem razvoju jasen – kakovost življenja državljanov. Gospodarska rast je na cedilu pustila večino svetovnega prebivalstva, je poudarila Nina Tome iz Umanotere in dodala, da smo soočeni s koncem obdobja poceni nafte, z naraščanjem cen osnovnih dobrin, degradacijo zraka, zemlje in vode, s konflikti glede naravnih virov in ključnim trenutkom izziva podnebnih sprememb. Ivan Kos iz Biotehniške fakultete v Ljubljani je v svoji razpravi izpostavil dejstvo, da imamo ljudje enako genetsko sliko kot pred 20.000 leti, da pa se je bistveno spremenilo naše okolje. Zato je po njegovih besedah nujno zavedanje, da potrebujemo omejitve svojega ravnanja in čutenja zaradi spremenjenega okolja. »Ekonomisti močno vplivamo na stanje v družbi, zato nosimo tudi veliko odgovornost. Nihče od ekonomistov ni napovedal sedanje gospodarske krize, zato lahko rečemo, da je ekonomija kot veda zatajila,« je dejal Kešeljevič. Dodal je, da drugačnega odgovora na izzive ekonomske krize ekonomisti sami ne bodo našli, saj potrebujemo širši odgovor. Kešeljevič je sicer še poudaril, da je gospodarska rast za ekonomiste še vedno najpomembnejši kazalec, zavzel pa se je za gospodarsko rast z občutkom. Ekonomistka Mojca Vendramin je poudarila, da ob sedanjem razvoju zaradi stalne rasti krčimo biokapaciteto, od katere smo odvisni. Postavlja se dilema: ali ustavimo gospodarsko rast in povzročimo zlom socialnega sistema, ali pa nadaljujemo z gospodarsko rastjo in povzročimo zlom ekosistema. Rešitev Vendraminova vidi v vzdržnem razvoju, ki bi med drugim pomenil štiri- do šest urni delavnik in poudarjanje nematerialnega zadovoljstva.

Otvoritveni dogodek ob Evropskem letu revščine

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve je skupaj z Državnim svetom 12. februarja organiziralo otvoritveni dogodek ob Evropskem letu boja proti revščini in izključenosti. Minister dr. Svetlik je dejal, da Evropska unija do sedaj ni uspela v boju proti revščini in socialni izključenosti, kljub svoji zavezanosti za reševanje problema. Državni svetnik Boris Suštaršič je menil, da je evropska družba organizirana tako, da proizvaja revščino in opozoril na položaj invalidov. Na posvetu je spregovoril tudi Robert Friškovec, ki je dejal, da je potrebno od besed preiti k dejanjem. S prispevki in v razpravi so sodelovali še Davor Dominkuš (Direktorat za socialne zadeve, MDDSZ), Andrej Beloglavec (Evropska komisija v Sloveniji), mag. Martina Trbanc (Direktorat za socialne zadeve, MDDSZ), dr. Nada Stropnik (Inštitut za ekonomska raziskovanja), Ružica Boškic in mag. Nataša Kump (Inštitut RS za socialno varstvo), dr. Vesna Leskošek (Fakulteta za družbene vede).

Geotermalne elektrarne GW velikostnega reda

Zveza društev za biomaso Slovenije je v sodelovanju z Državnim svetom 10. februarja organizirala predstavitev GEOCOGEN, geotermalne elektrarne GW velikostnega razreda. Gre za koncept izdelave pilotnega projekta izrabe vročih suhih kamnin do globine 10 km, ki so ga pripravili švicarski strokovnjaki. Predstavili so prednosti tovrstne geotermalne elektrarne v primerjavi z drugimi, ter osnove konstrukcijskih rešitev. Geotermalne elektrarne GW velikostnega reda bodo lahko v kombinaciji z že uveljavljenimi sistemi hidroelektrarn in decentralizirane izrabe geotermalne energije ter drugih obnovljivih virov energije omogočile celovit prehod na obnovljivo, doma proizvedeno energijo. Sodelovali so dr. Aleš Mihelič (Direktorat za tehnologijo MZT), mag. Hinko Šolinc (Sektor za aktivnosti učinkovite rabe in obnovljivih virov energije), Gustav R. Grob, predsednik International Clean Energy Consortium, ICEC Holding AG in soustanovitelj ter direktor GEOCOGEN-a, dr. Gustav H. Weber, geofizik, mag. Martin Weber, kemik, in Carl J. Häfeli, strokovnjak za visokotemperaturne izolacijske obloge, ICEC Holding AG, GEOCOGEN Division in predsednica SLOBIOM mag. Martina Šumenjak Sabol. Predstavitve je vodil dr. Peter Kralj, direktor Gejzirja.

Zagovorništvo starejših

Starejšim ljudem se v Sloveniji ne godi dobro

Posvet sta pripravila Državni svet in Zveza društev upokoencev Slovenije ob 15. juniju, svetovnem dnevu boja proti nasilju nad starejšimi ljudmi. Po mnenju dr. Mateje Kožuh Novak je že to, da država ne prisluhne potrebam starejših, oblika nasilja. »Toda družba je med sabo povezana in zavedamo se, da smo še kako potrebni tistim, ki vladajo,« je poudarila Kožuh Novakova. »V politiki primanjkuje modrosti, to pa lahko prispevamo starejši,« je dejala. Zlasti v času, ko so otroci in vnuki v tiski, je nasilja nad starejšimi v družini še več. Zato starejši potrebujejo zagovornika pravic, potreben je večji posluš tistih, ki odločajo o usodi slovenskih državljanov, in drugačna sporočila politike. Predsednik Državnega sveta je dejal, da je staranje prebivalstva civilizacijski dosežek, na katerega moramo biti ponosni, poudaril pomen medgeneracijske solidarnosti, velika ovira zanjo pa so predsodki, ki jih je treba odpraviti. Na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve menijo, da bi v Sloveniji potrebovali Urad za starejše, podpirajo pa tudi vzpostavitev zagovorništva zanje. Kot je dejala Janja Romih z ministrstva, bi bil potreben enoten institut zagovorništva, v okviru katerega pa bi se specializirali za posamezne ranljive skupine. Zagovorništvo naj bo urejeno s posebnim zakonom, organizirano pa naj bo tudi regijsko. Centri za socialno delo opozarjajo na stereotipe, ki izločajo starejše iz okolja, češ da ne znajo skrbeti zase in so šibki, je dejala sekretarka Skupnosti Centrov za socialno delo Darja Kuzmanović Korva. Zagovorništvo potrebujejo tisti, ki se ne znajo postaviti zase, ki doživljajo zlorabe, in tudi tisti, ki jih strokovnjaki obravnavajo negativno. Zagovornik pa bi se moral kot odgovoren zaveznik uporabnika odzvati zelo hitro, je dejala sekretarka Skupnosti CSD. Zagovornik naj bo po njenih besedah opredeljen v zakonu. Pri varuhu človekovih pravic pa opozarjajo, da naj bi bil zagovornik »okrepljen glas posameznika«. Menijo, da bi bilo slednjega treba vzpostaviti z zakonom.

Civilna družba

Leto 2011- evropsko leto prostovoljstva

Petra Požuna je Državni svet predlagal za predstavnika v nacionalnem usklajevalnem odboru za izvajanje Evropskega leta prostovoljnih dejavnosti.

Evropska komisija je junija lani sprejela uradni predlog sklepa, da postane leto 2011 Evropsko leto prostovoljstva. Ta predlog sta podprla tudi Svet EU in Evropski parlament. Odločitev je rezultat pobude civilne družbe pod vodstvom evropske mreže organizacij, ki delujejo na področju prostovoljstva. Sprejetje sklepa je korak bližje k priznanju prispevka k družbi, ki ga vsak dan opravi več kot 100 milijonov prostovoljcev po vsej Evropi.

Prostovoljstvo ima velik, vendar do sedaj še neizkoriščen potencial za družbeni in ekonomski razvoj Evrope. Z letom prostovoljstva naj bi bili doseženi številni cilji, med drugim naj bi se okrepilo okolje za razvoj prostovoljstva v Evropski uniji; izboljšala naj bi se kakovost prostovoljstva; prostovoljske aktivnosti naj bi se bolj prepoznale in se jih nagrajevalo; povečalo naj bi se zavedanje o vrednosti in pomembnosti prostovoljstva.

Evropsko leto prostovoljstva naj bi pomagalo prostovoljcem in prostovoljskim organizacijam iz vse Evrope, da se spoznajo in da se naučijo dobrih praks iz drugih držav. Tudi javne oblasti na vseh ravneh bodo lahko izvedele več o prostovoljstvu in o načinih, kako olajšati prostovoljno delo. Tudi državljeni, ki ne vedo veliko o prostovoljstvu, se bodo z njim bolje seznanili, in morda nekega dne tudi sami postali prostovoljci. In ne nazadnje, leto prostovoljstva pomeni tudi priznanje prostovoljcem.

Za evropsko leto prostovoljstva namerava Komisija nameniti 6 milijonov evrov in dodatna 2 milijona za pripravljalne aktivnosti v letu 2010.

Predlagane aktivnosti naj bi se osredotočile na komunikacije in ukrepe za dvig ozaveščenosti, kot so konference, seminarji, izmenjave izkušenj in publikacije. Podobne aktivnosti naj bi potekale v državah članicah preko nacionalnih koordinacijskih struktur. Poudarek bo na projektih s prostovoljsko dimenzijo in programi EU, kakršen je na primer program »Mladi v akciji«. Cilj je vključiti vse ravni: evropsko, nacionalno, regionalno in lokalno.

Sodelovanje s Slovenci v zamejstvu in po svetu

Predsednik Državnega sveta na proslavi v Tržiču/ Monfalcone

Mag. Blaž Kavčič se je 6. februarja udeležil osrednje proslave ob slovenskem kulturnem prazniku v Italiji. Slovesnost so skupaj pripravile Slovensko-kulturno gospodarska zveza, Svet slovenskih organizacij, Zveza slovenskih kulturnih društev, Slovenska prosveta, Zveza slovenske katoliške prosvete, Glasbena matica, Center Emil Komel, Kulturni dom Gorica, Kulturni dom Lojze Bratuš in Inštitut za slovensko kulturo v Benečiji.

1. veja rastoče knjige izseljenstva

Predsednik Državnega sveta je 24. marca v prostorih Slovenske izseljenske matice slavnostno spregovoril ob otvoritvi 1. veje rastoče knjige slovenskega izseljenstva, ki je »pomnik hvaležnosti slovenskega naroda za življenje s knjigo in simbol za dosedanja razvoj ter identiteto Slovencev kot stalno učeče se družbe«.

Glas Benečije v Državnem svetu

Državni svet je 30. marca gostil predavanje Benečija in slovensko danes - Nadiška, Terska in Rezijska dolina. Predavali so dr. Boris Jesih, prof. Viljem Černoj in Luigio Negro.

Srce v prgišču zemlje

V Državnem svetu je bila 11. maja predstavitev knjige prof. Borisa Pangerca Srce v prgišču zemlje, ki je nastala ob 60-letnici ustanovitve Kmečke zveze v Trstu. Knjigo sta predstavila Dušan Udovič (odgovorni urednik Primorskega dnevnika) in dr. Franc Fabec (predsednik Kmečke zveze Trst).

X. vseslovensko srečanje

Vincenc Otoničar je 1. julija nagovoril zbrane na X. vseslovenskem srečanju z naslovom Skupni slovenski kulturni, gospodarski in znanstveni prostor: realnost ali utopija? in poudaril velik pomen dobrih odnosov z rojaki zunaj Slovenije.

Več o Državnem svetu Republike Slovenije na spletni strani www.ds-rs.si

Izdajatelj: Državni svet Republike Slovenije
Uredila: Mag. Marjeta Tratnik Volasko
Telefon: 01 478 98 17, faks: 01 478 98 51, www.ds-rs.si
Foto: Arhiv Državnega sveta
Oblikovanje in tisk: Špes, grafični studio, Novo mesto
Naklada: 1.000 izvodov

24.07.2010

Srečanje delegacij Državnega sveta in Sveta federacije Federalnega zbora Ruske federacije

13.07.2010

20. izredna seja Državnega sveta

13.07.2010

Predsednik Državnega sveta sprejel slovenskega veleposlanika v Republiki Hrvaški

10.07.2010

Mag. Blaž Kavčič slavnostni govornik na 20. srečanju državnikov pod Najevsko lipo

08.-09.07.2010

Mednarodna konferenca na temo Mednarodno sodelovanje za blažitev podnebnih sprememb

07.07.2010

28. seja Državnega sveta v Novem mestu

05.07.2010

Vincenc Otoničar na Srečanju predsednikov odborov parlamentov EU za evropske zadeve

02.07.2010

Predsednik Komisije za mednarodne odnose in evropske zadeve nagovoril zbrane na X. vseslovenskem srečanju

28.06.2010

Predsednik Državnega sveta odprl mednarodni strokovni posvet na Historialu v Škofji Loki

25.06.2010

Predsednik Državnega sveta slavnostni govornik na radovljiški proslavi ob dnevu državnosti

25.06.2010

Predsednik Državnega sveta na slovesnosti ob dnevu državnosti

23.06.2010

Predsednik Državnega sveta odprl razstavo Kaj jemlješ ti orožje, sin? v Škofji Loki

17.06.2010

Predsednik Državnega sveta podelil odličja najboljšim inovatorjem Zasavja

17.06.2010

Mag. Kavčič sprejel veleposlanika Republike Turčije

16.06.2010

Predsednik Državnega sveta na delovnem obisku gostil predsednika Zveznega sveta Republike Avstrije

15.06.2010

Razvojni forum na temo Kompas razvoja in blaginje - razvojne strategije in merjenje njihove uspešnosti

14.06.2010

Posvet o zagovorništvu starejših ljudi

13.06.2010

Mag. Kavčič nagovoril udeležence strokovnega srečanja Biodiverziteta in slovensko lovstvo v Novem mestu

12.06.2010

Predsednik Državnega sveta na 4. Luninem festivalu v Tivoliju

09.06.2010

27. redna seja Državnega sveta

09.06.2010

Posvet na temo medgeneracijskega sodelovanja

03.06.2010

Predsednik Državnega sveta obiskal Občino Šentjur

02.06.2010

Srečanje predsednika Državnega sveta in ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

01.06.2010

Predstavitev knjige Demokratične vrednote in aktivno državljanstvo

26.05.2010

19. izredna seja Državnega sveta

21.05.2010

Predsednik Državnega sveta na obeležitvi pete obletnice rasti Deklice z Rastočo knjigo

20.05.2010

Srečanje delegacije Državnega sveta z delegacijo Odbora za proračun in finance Skupščine Kosova

20.05.2010

Mag. Kavčič na 22. mednarodnem forumu odličnosti in mojstrstva ter Konferenci zmagovalcev na Otočcu

18.05.2010

Posvet na temo Mesta - urbani izziv prihodnosti

17.05.2010

Predsednik Državnega sveta odprl festival Inovativnost - izzivi gospodarskega razvoja

14.05.2010

Predsednik Državnega sveta častni pokrovitelj prireditve Šport in špas

12.05.2010

26. redna seja Državnega sveta

12.05.2010

Predsednik Državnega sveta v Cankarjevem domu slavnostno odprl prireditev Čar lesa

11.05.2010

Predstavitev knjige prof. Borisa Pangerca Srce v prgišču zemlje

10.05.2010

18. izredna seja Državnega sveta

07.05.2010

Predsednik Državnega sveta podelil nagrado Obrtnik leta

05.05.2010

Mag. Kavčič se je na Brdu srečal s predsednikom Microsofta za Evropo Janom Muehlfeitom in podpredsednikom Evropskega združenja za e-veščine

05.05.2010

Predsednik Državnega sveta na Brdu na posvetu z naslovom Možnosti financiranja in subvencij na področju energetske varčnih zgradb ter oken

27.04.2010

Predsednik Državnega sveta na državni slovesnosti ob dnevu upora proti okupatorju v Novi Gorici

23.04.2010

Predsednik Državnega sveta slavnostni govornik na slovesnosti ob dnevu upora proti okupatorju v Škofji Loki

23.04.2010

17. izredna seja Državnega sveta

22.04.2010

Posvet na temo Kje so meje gospodarske rasti?

22.04.2010

Uvodni sestanek Sveta za inovativno družbo pri Državnem svetu

20.04.2010

Predsednik Državnega sveta sprejel veleposlanika Ljudske Republike Kitajske v Republiki Sloveniji

16.04.2010

Predsednik Državnega sveta na XII. srečanju Združenja evropskih senatov v Rimu

14.04.2010

Predsednik Državnega sveta v Celju odprl 7. festival Več znanja za več turizma

09.04.2010

Predsednik Državnega sveta na počastitvi svetovnega dneva Romov v Kamencih

08.04.2010

Mag. Kavčič na slavnostni seji Državnega zbora ob 20. obletnici prvih večstrankarskih volitev

08.04.2010

Predsednik Državnega sveta odprl 3. konferenco o inovacijskem komuniciranju

07.04.2010

25. redna seja Državnega sveta

06.04.2010

16. izredna seja Državnega sveta

30.03.2010

Posvet na temo Trajnostni razvoj: med realnostjo, nerazumevanjem in vizijo

30.03.2010

Predavanje z naslovom Benečija in slovenstvo danes - Nadiška, Terska in Rezijska dolina

24.03.2010

Mag. Blaž Kavčič na otvoritvi 1. veje rastoče knjige izseljenstva

17.03.2010

24. redna seja Državnega sveta

15.03.2010

Posvet OVE in URE za Slovenijo do 2030

14.03.2010

Predsednik Državnega sveta na delovnem obisku v Celovcu

12.03.2010

15. izredna seja Državnega sveta

09.03.2010

Predsednik Državnega sveta na posvetu združnikov

08.03.2010

Odprtje slikarske razstave ob dnevu žena

02.03.2010

Posvet na temo Gozd in les - razvojna priložnost Slovenije

25.02.2010

Posvet na temo Čas je za spremembe v urejanju prostora

24.02.2010

23. redna seja Državnega sveta

16.02.2010

Predsednik Državnega sveta na delavnici Prakse povezovanja, sodelovanja in informiranja socialnih partnerjev v EU

12.02.2010

Otvoritveni dogodek ob Evropskem letu boja proti revščini in izključenosti 2010 »Ustavimo revščino takoj!«

10.02.2010

Predstavitev izrabe energije vročih suhih kamnin v Državnem svetu

08.02.2010

Predsednik Državnega sveta na podelitvi Prešernovih nagrad

07.02.2010

Predsednik Državnega sveta na osrednji Prešernovi proslavi Slovencev v Italiji v Tržiču

05.02.2010

Predsednik Državnega sveta na podelitvi nagrad GZS za izjemne podjetniške dosežke

04.02.2010

Predsednik Državnega sveta na slovesnosti ob slovenskem kulturnem prazniku v Škofji Loki.

04.02.2010

Predsednik Državnega sveta obiskal tovarno Grah Automotive

29.01.2010

Predsednik Državnega sveta na podelitvi diplom strojnim inženirjem v Škofji Loki

28.01.2010

Predsednik Državnega sveta na vseslovenskem kulturnem plenumu

28.01.2010

Predsednik Državnega sveta sprejel veleposlanika Kraljevine Nizozemske v Republiki Sloveniji

26.01.2010

Posvet na temo Kakšne pokrajine potrebujemo?

20.01.2010

22. redna seja Državnega sveta

